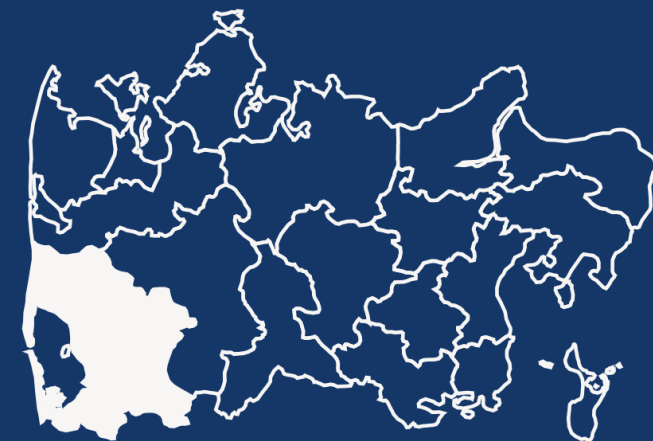

Erhvervsudvikling i Ringkøbing-Skjern Kommune

Tendenser, specialisering, vækst og
erhvervsfremmeindsats

Maj 2022



Indhold

1. Forord og sammenfatning	4
2. Temaafsnit om kvalificeret arbejdskraft	8
3. Temaafsnit om megatrends	15
4. Beskæftigelse og specialisering	21
5. Iværksætteri og vækstvirksomheder	25
6. Udvikling i virksomhedsbestand og eksport	34
7. Profilanalyse – highlights	38



Erhvervshus
MIDTJYLLAND

--- 1 Forord og sammenfatning

Forord

Denne rapport er tredje udgave af kommune-rapporterne om erhvervsudvikling i Midtjylland¹ – rapporter der tager temperaturen på det lokale erhvervsliv i de 19 midtjyske kommuner.

Erhvervshus Midtjylland har, som et af flere fokuspunkter, til formål at fremme og påpege midtjyske vækstdrivere og styrkepositioner samt modvirke udviklingsbarrierer.

Kommunerapporterne skal ses som et led i dette arbejde, da de skal danne grundlag for en stærk, aktiv og faktabaseret erhvervsfremmeindsats lokalt og regionalt, der understøtter de mange forskellige potentialer og styrker, som Midtjylland besidder.

Ydermere er det hensigten, at kommunerapporterne skal kunne bruges af kommunerne til at identificere det behov og potentiale, som det lokale erhvervsliv besidder. Endvidere er det hensigten at bidrage til at målrette den lokale erhvervsfremmeindsats og brugen af erhvervshusets specialiserede ydelser inden for virksomhedsdrift og udvikling.

Virksomheder står aktuelt overfor udfordringer grundet rekordlav ledighed og dermed et svækket rekrutteringsgrundlag. Med lokalt udarbejdede bidrag og statistik giver kommunerapporterne bl.a. et indblik i disse rekrutteringsudfordringer samt de initiativer, der er igangsat med henblik på at understøtte det lokale erhvervslivs adgang til arbejdskraft. Formålet er at bidrage til et styrket vidensgrundlag til brug for eventuelle nye lokale initiativer.

Megatrends, herunder grøn omstilling og digitalisering, påvirker i stigende grad erhvervslivet, og flere virksomheder responderer på disse megatrends ved at inkorporere dem i deres strategier. Med udgangspunkt i lokale bidrag samt statistik giver kommunerapporterne indblik i de udfordringer og muligheder, der er forbundet med grøn omstilling og

digitalisering. Det er formålet, at denne viden kan understøtte den fortsatte udvikling.

Vi er taknemmelige for kommunernes bidrag, da dette skaber grundlag for inspiration og videndeling på tværs af kommunerne, og potentielt også udvikling af nye erhvervsstrategier, initiativer og partnerskaber til gavn for det lokale erhvervsliv.

Tværkommunalt samarbejde samt et tæt samarbejde mellem kommunerne, den lokale erhvervsservice og erhvervshuset med henblik på at styrke erhvervsfremmeindsatsen er vigtigt. Kommunerapporten skal i den henseende være facilitator for yderligere samarbejde, da den giver indblik i det lokale og tværkommunale potentiale og aktuelle udfordringer.

Gennem rapporten sammenlignes udviklingen i Ringkøbing-Skjern Kommune med hele Region Midtjylland, resten af landet og en gruppe af sammenligningskommuner. De sidste udgøres af andre fem kommuner i regionen (Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Skive Kommune og Samsø Kommune).

God læselyst
Bestyrelsesformand Ib Lauritsen
Direktør Erik Krarup

¹ 2020 & 2021



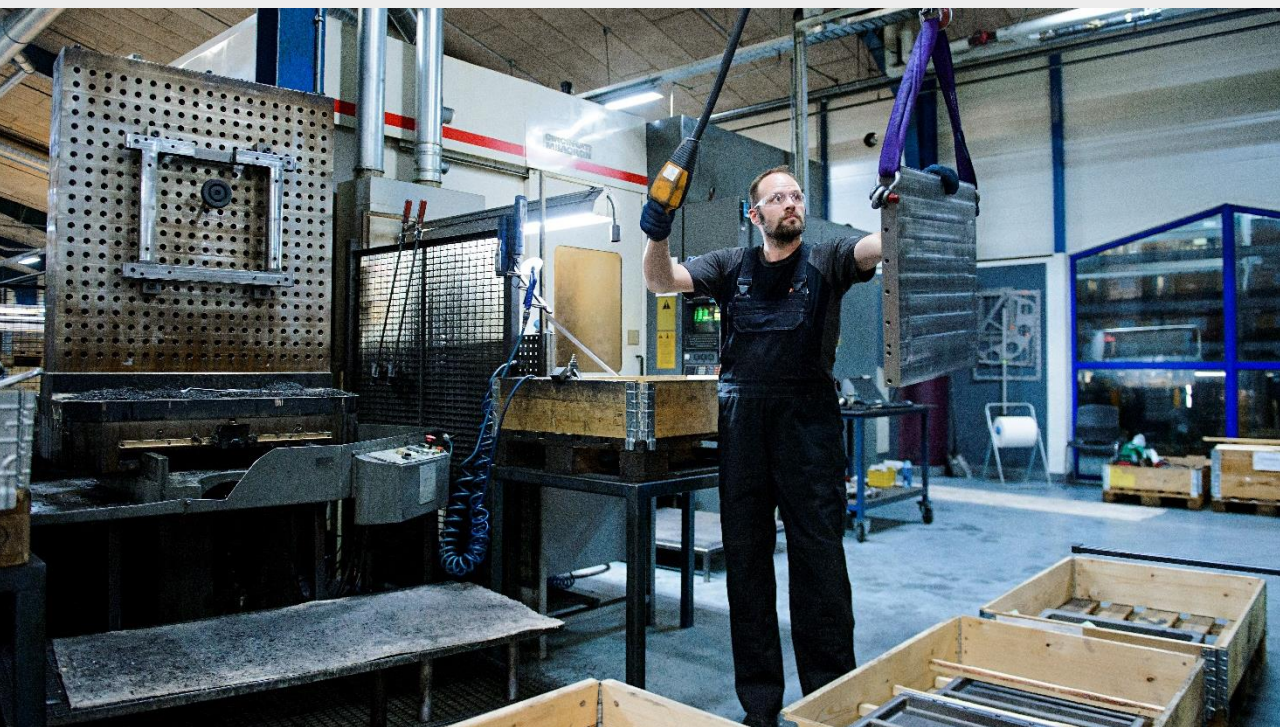
Sammenfatning — erhvervspræstationer

Ringkøbing-Skjern Kommune har på en række områder oplevet en positiv erhvervsudvikling i de senere år.

Beskæftigelsen er steget fra 2015 til 2019 – og på trods af en lille fald mellem 2019 til 2020 er den private beskæftigelse igen steget under coronakrisen i Ringkøbing-Skjern Kommune. Stigningen har samtidig været væsentlig større end i sammenligningskommunerne.

Den samlede virksomhedsbestand og nettotilflytningen af virksomheder har ligget nogenlunde konstant gennem de seneste år. Der er ca. lige mange virksomheder, der flytter til kommunen, som der flytter væk. Sammen med en relativt lav etableringsrate, kan det indikere, at det i høj grad er de etablerede virksomheder i kommunen, som har drevet væksten gennem de seneste år.

Andelen af vækstvirksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune ligger over niveauet i sammenligningskommunerne og hele landet. Det samme gør sig gældende med hensyn til virksomhedernes eksport, som relativt til sammenligningskommunerne fylder meget for erhvervslivet i Ringkøbing-Skjern Kommune.



Udvalgte resultater fra analysen



Den private beskæftigelse i Ringkøbing-Skjern Kommune er steget med næsten fem pct. i perioden 2015 til 2020 og med hele 11 pct. under coronakrisen fra 2020 til slutningen af 2021.



I 2020 var etableringsraten i Ringkøbing-Skjern Kommune på 4,2 pct., hvilket er under landsgennemsnittet på seks pct.



I 2021 flyttede 89 virksomheder til Ringkøbing-Skjern Kommune, mens der fraflyttede 81 virksomheder. Fra 2016 til 2021 er stort set lige mange virksomheder flyttet til- og fra kommunen. Nettotilflytningen ligger dermed tæt på 0.



Den samlede virksomhedsbestand i Ringkøbing-Skjern Kommune er faldet med 14 virksomheder fra 3.489 i 2015 til 3.475 i 2020.



I 2020 faldt andelen af vækstvirksomheder til 7,5 pct. i Ringkøbing-Skjern Kommune. Det er over gennemsnittet i sammenligningskommunerne og hele landet, men på niveau med hele Region Midtjylland.



Andelen af eksportvirksomheder ligger med 21 pct. over gennemsnittet i både sammenligningskommunerne og hele landet. Eksporten udgjorde i 2020 hele 49 pct. af den samlede omsætning for de eksporterende virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune mod 30 pct. i sammenligningskommunerne.

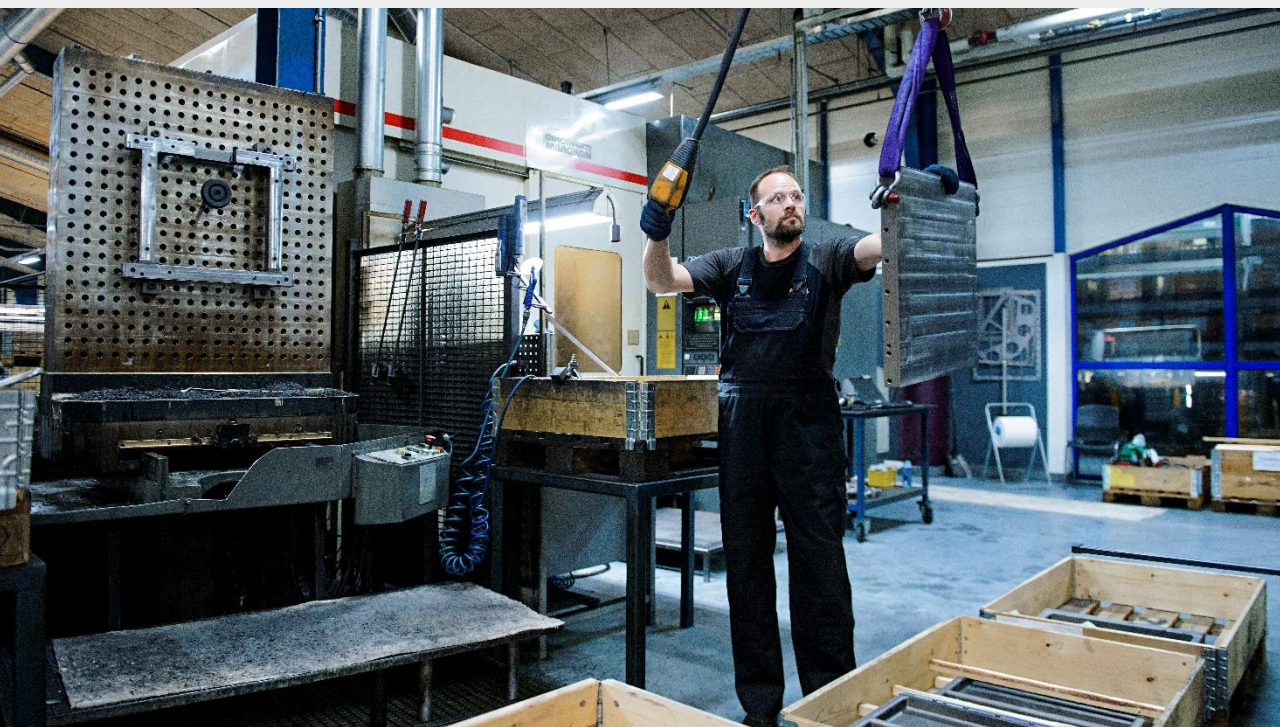
Sammenfatning — erhvervsstruktur

Ringkøbing-Skjern Kommune har en mangfoldig erhvervsstruktur med en række brancher, der beskæftiger mere end 1.000 årsværk. De største brancher er elektronik-, maskin- og transportindustri, operationel service samt landbrug, skovbrug og fiskeri

Samtidig har væksten været stærk inden for flere forskellige erhverv. Operationel service (rejsebureauer, rengøring, vikarbureauer, etc.) samt føde-, drikke- og tobaksvareindustri er blandt de erhverv, der har oplevet størst vækst siden 2015.

Ringkøbing-Skjern Kommune har også stor beskæftigelse inden for de erhvervsområder, der betragtes som danske styrkepositioner, hvor der er etableret nationale klynger.

Specielt fødevarer skiller sig ud som et område, der både har høj beskæftigelse og høj vækst. Derudover er Ringkøbing-Skjern Kommune i høj grad specialiseret inden for grøn energi og miljøteknologi.



Udvalgte resultater fra analysen



De tre største brancher – målt på beskæftigelse – i Ringkøbing-Skjern Kommune er elektronik-, maskin- og transportindustri, operationel service samt landbrug, skovbrug og fiskeri. Tilsammen beskæftigede de tre brancher 7.756 årsværk i 2020.



Ringkøbing-Skjern Kommune har en stærk specialisering inden for flere industrierhverv. Med en specialisering på 3,0 fylder branchen føde-, drikke- og tobaksvareindustri tre gange så meget som i en gennemsnitskommune.



Der er betydelig vækst inden for flere serviceerhverv. Operationel service (rejsebureauer, rengøring, vikarbureauer, mv.) har haft en vækst på 23 pct. i perioden 2015-20.



Klyngeområdet grøn energi og miljøteknologi har en specialiseringsgrad på 3,6 i Ringkøbing-Skjern Kommune. Det betyder, at området rent beskæftigelsesmæssigt fylder 3,6 gange mere end i en gennemsnitskommune. Klyngeområdet fødevarer har en specialiseringsgrad på 3,3.



I forhold til de nationale klynger har Ringkøbing-Skjern Kommune oplevet størst vækst inden for fødevarer. Der er i denne klynge skabt 320 nye arbejdspladser siden 2015.

Sammenfatning – særtemaer

Rapporten ser i to temaafsnit nærmere på adgangen til kvalificeret arbejdskraft og de to helt centrale megatrends – grøn omstilling og digitalisering.

Der er bemærkelsesværdigt mange virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune, som har tilkendegivet, at de har haft problemer med forgæves rekruttering af arbejdskraft.

Den lokale arbejdsstyrke er i høj grad domineret af faglært og ufaglært arbejdskraft, hvilket kan forklares med branchestrukturen.

I forhold til digitaliseringen af det lokale erhvervsliv peger de tilgængelige indikatorer i retning af, at erhvervslivet i Ringkøbing-Skjern Kommune er lidt bagud i forhold til hele Region Midtjylland.

Ringkøbing-Skjern Kommune har også haft en stigning industriens energiforbrug gennem de seneste år, og kommunens CO2-udledning pr. indbygger ligger markant over både sammenligningskommunerne, regionen og hele landet. Det indikerer, at der er et potentiale for at styrke den grønne omstilling af kommunens erhvervsliv.



Udvalgte resultater fra analysen



43 pct. af arbejdsstyrken i Ringkøbing-Skjern Kommune er faglært, og 32 pct. er ufaglært. Det svarer til sammenligningskommunerne, men ligger over niveauet i Region Midtjylland og hele landet, hvor der derimod er en større andel med en videregående uddannelse.



Ca. 13 pct. af arbejdsstyrken i Ringkøbing-Skjern Kommune deltog i efter- og videreuddannelse i perioden fra 2018 til 2020. Det er højere end regionsgennemsnittet og i hele landet.



56 pct. af virksomhederne i Ringkøbing-Skjern Kommune oplevede forgæves rekruttering i 2020 – mod 33 pct. i resten af regionen.



Industriens energiforbrug er steget fra 2016 til 2020, mens den samlede CO2-udledning i Ringkøbing-Skjern Kommune stort set er uændret fra 2015 til 2019.



I perioden 2019 til 21 havde virksomheder fra Ringkøbing-Skjern Kommune 29 deltagere i SMV:Digital pr. 1.000 virksomheder. Lands-gennemsnittet var 22 deltagere pr. 1.000 virksomheder.



Ringkøbing-Skjern Kommune har iværksat en række initiativer og indsatser, der har til formål at imødekomme udfordringer knyttet til mangel på arbejdskraft samt digitalisering og grøn omstilling i virksomhederne.



2 Temaafsnit om kvalificeret arbejdskraft

Dette temaafsnit handler om virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft.

De første sider viser arbejdskraftens fordeling på uddannelsesniveauer, samt hvor mange der deltager i efter- og videreuddannelse. Derudover vises, hvor meget udenlandsk arbejdskraft vægter i den private beskæftigelse.

Derefter vises data for forgæves rekruttering og udviklingen i antallet af opslåede stillinger, der giver en indikation af virksomhedernes udfordringer med at skaffe arbejdskraft.

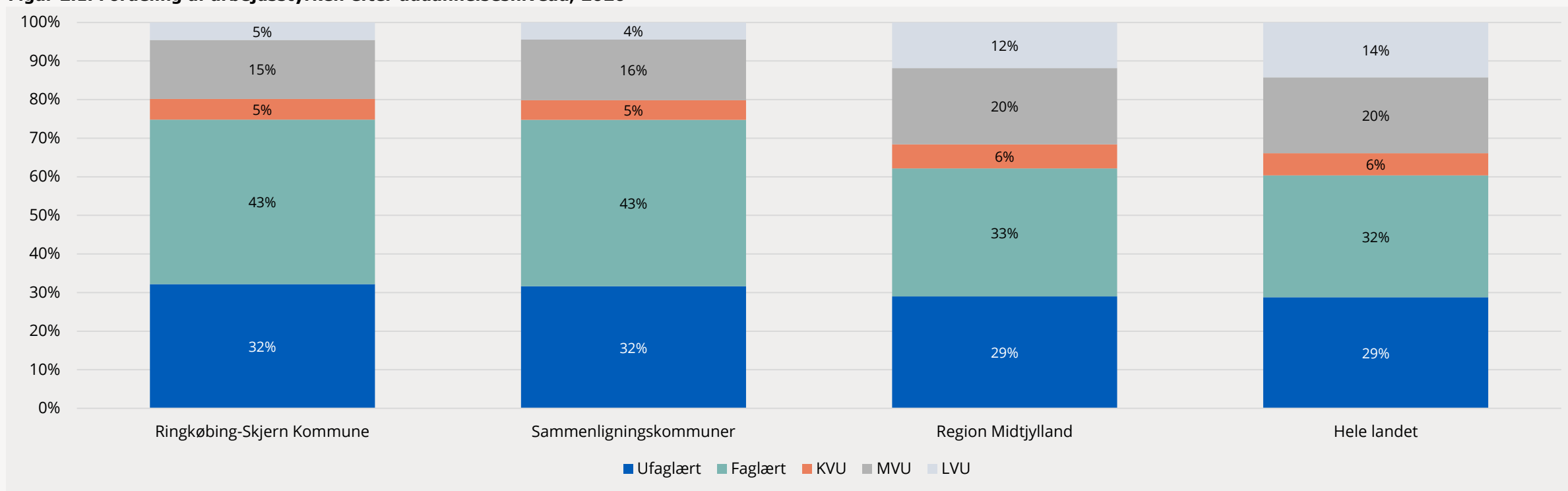
Til sidst opsummeres kommunens egen vurdering af, hvor der især er rekrutteringsudfordringer i erhvervslivet, og hvad der gøres lokalt i kommunen for at imødekomme udfordringerne.

Mange faglærte i den lokale arbejdsstyrke

Arbejdsstyrkens kompetenceniveau og sammensætning er en vigtig rammebetingelse for det lokale erhvervsliv og har betydning for, hvilke erhverv og virksomheder en kommune kan tiltrække. Nedenstående figur viser arbejdsstyrken fordelt på uddannelsesniveauer i Ringkøbing-Skjern Kommune, sammenligningskommunerne, regionen og hele landet.

Figuren viser, at der er en høj andel af faglærte og ufaglærte i arbejdsstyrken i Ringkøbing-Skjern Kommune, hvilket også gør sig gældende for sammenligningskommunerne. Både i forhold til Region Midtjylland og hele landet er der især en større andel af faglært arbejdskraft i Ringkøbing-Skjern Kommune, hvorimod andelen med en videregående uddannelse ligger under regions- og landsgennemsnittet.

Figur 2.1. Fordeling af arbejdsstyrken efter uddannelsesniveau, 2020



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Personer med uoplyst uddannelse indgår ikke i opgørelsen. KVV=kortere videregående uddannelser; MVU=mellemlange videregående uddannelser; LVU=længerevarende videregående uddannelser. Sammenligningskommuner omfatter: Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Skive Kommune & Samsø Kommune

Fald i efteruddannelsesaktiviteterne under coronakrisen

Nye kvalifikationer erhverves ikke alene gennem formelle uddannelser, men også via løbende opkvalificering. Tabellen nedenfor viser, hvor stor en del af arbejdsstyrken der er blevet opkvalificeret gennem voksen- og efteruddannelse (VEU) i to forskellige perioder.

Over hele landet er deltagelsesgraden faldet siden 2015 til 2017, hvilket formentlig skyldes en kombination af nedlukninger under coronakrisen (også på erhvervsskoler) i 2020 og højkonjunkturen i 2018 til 2019, der kan afholde virksomheder fra at investere i efteruddannelse. Som Tabel 2.1 viser, har Ringkøbing-Skjern Kommune oplevet samme tendens. Andelen, der har deltaget i VEU, ligger dog højere både i Ringkøbing-Skjern Kommune og sammenligningskommunerne end i regionen og i hele landet.

Tabel 2.1. Deltagelse i voksen- og efteruddannelse, 2015-20

	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2015-17	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2018-20
Ringkøbing-Skjern Kommune	14,7%	12,8%
Sammenligningskommuner	13,7%	12,0%
Region Midtjylland	12,0%	10,1%
Hele landet	11,7%	9,8%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.



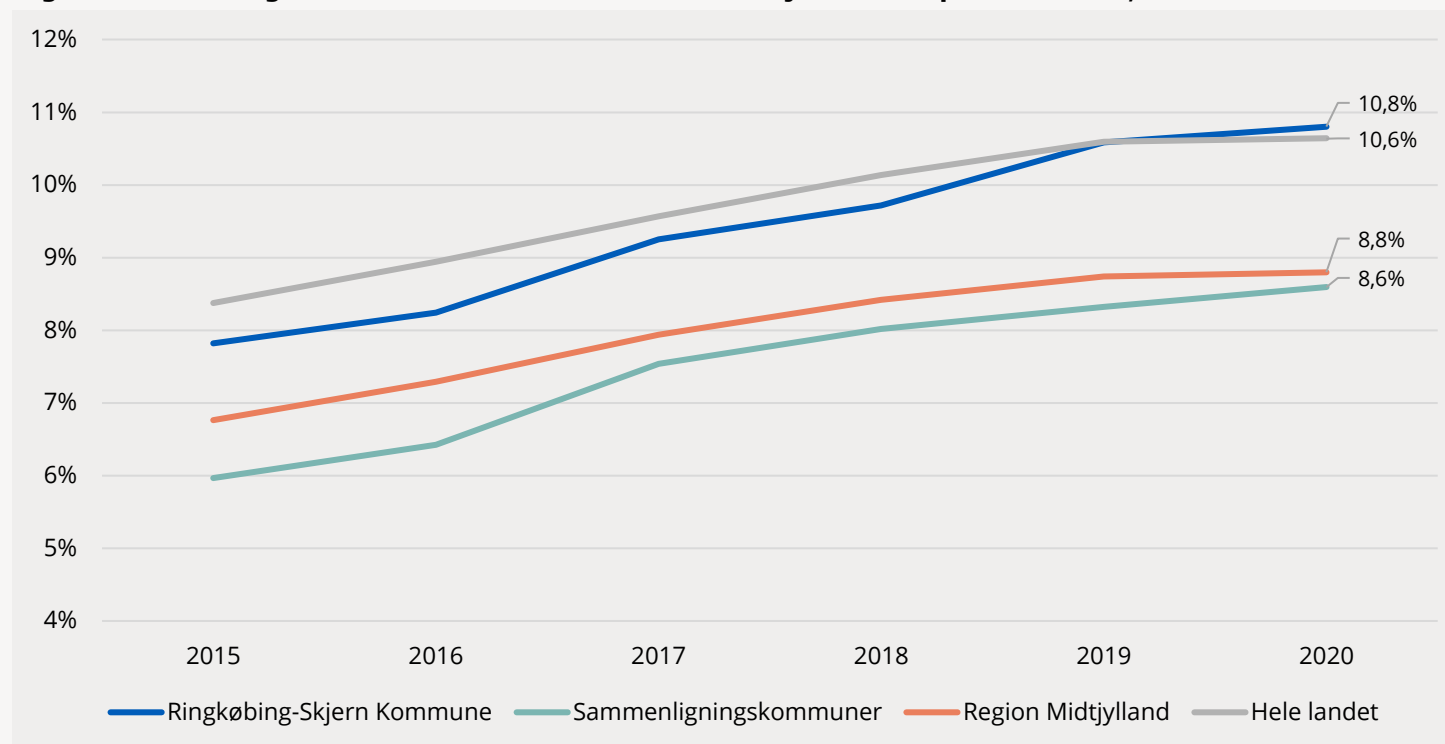
Højere andel udenlandske medarbejdere end i resten af regionen

Adgangen til udenlandsk arbejdskraft er vigtig for mange virksomheders mulighed for at skaffe kvalificeret arbejdskraft. Samtidig kan udenlandsk arbejdskraft bidrage med supplerende kompetencer og viden om udenlandske markeder, der kan styrke virksomhedernes udviklingsmuligheder.

Andelen af udenlandske medarbejdere i erhvervslivet er over de senere år steget både på landsplan og i regionen. Også i Ringkøbing-Skjern Kommune er antallet af udenlandske medarbejdere steget, og væksten har været en smule større end i sammenligningskommunerne set over hele perioden 2015 til 2020. Andelen på 10,8 pct. (2020) er også højere end i sammenligningskommunerne og hele regionen. Det fremgår også, at der i hele perioden har været en smule længere mellem den udenlandske arbejdskraft i Region Midtjylland end i landet som helhed. Det skal i den sammenhæng nævnes, at især græsekommuner (hovedstadskommuner og Tønder Kommune i Syddanmark) har en høj andel udenlandsk arbejdskraft.

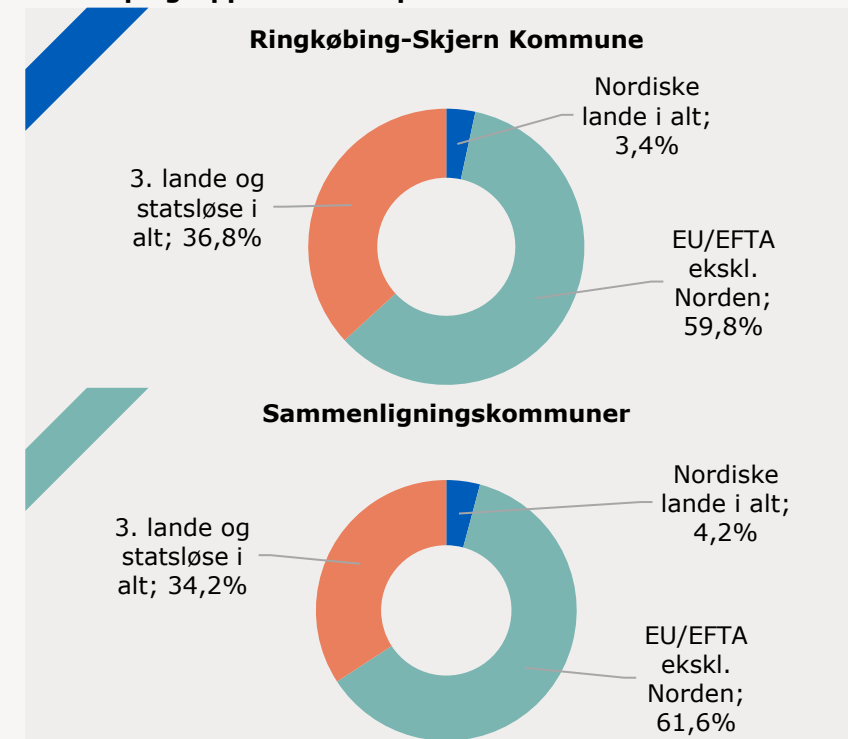
Når det gælder sammensætningen af den udenlandske arbejdskraft i Ringkøbing-Skjern Kommune, kommer næsten 60 pct. fra EU- og EFTA-lande (ekskl. Norden).

Figur 2.2. Udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i den private sektor, 2015-20



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: EFTA er den Europæiske Frihandelssammenslutning og består af Island, Liechtenstein, Norge og Schweiz.

Figur 2.3. Fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere fordelt på grupper af lande pr. 4. kvartal 2021



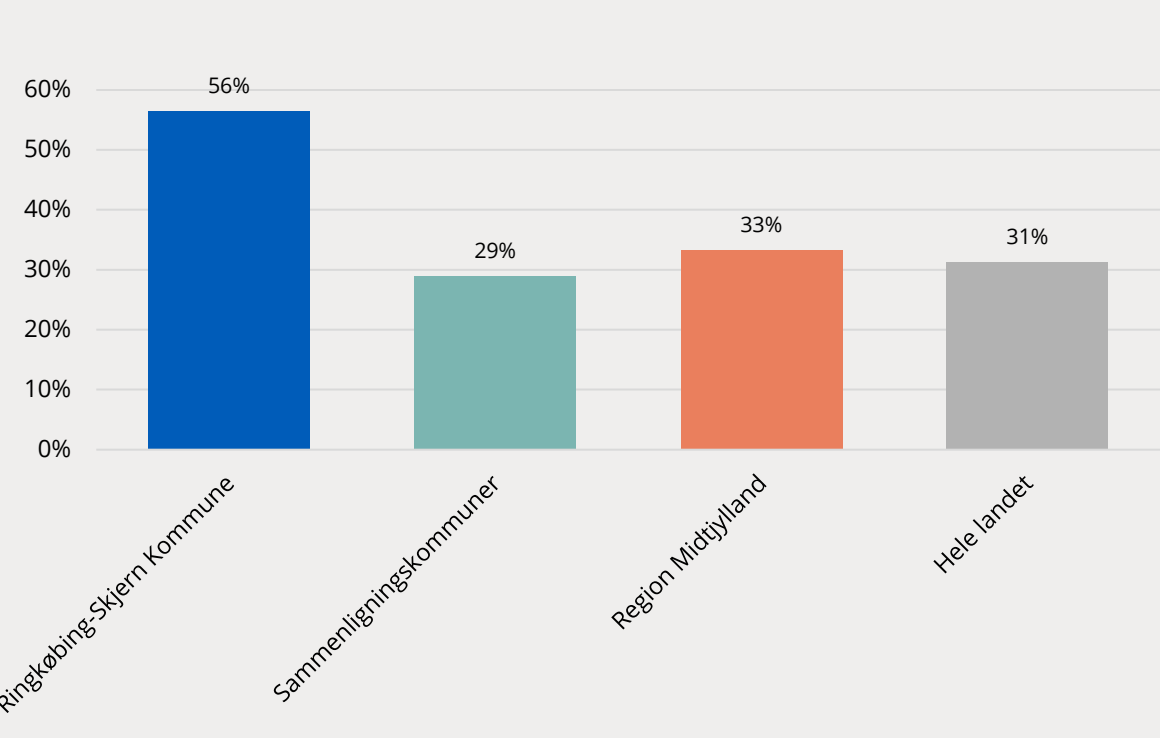
Mange virksomheder oplever forgæves rekruttering

Det er afgørende for virksomhedernes vækstmuligheder, at de kan få adgang til den arbejdskraft, de har brug for. Over hele landet har der i de seneste år kunnet konstateres mangel på visse typer af arbejdskraft og stigende rekrutteringsudfordringer i virksomhederne.

En indikator for virksomhedernes adgang til arbejdskraft er, hvor mange virksomheder der har ubesatte stillinger. Dvs. om virksomheder oplever forgæves rekruttering. Dansk Industri har undersøgt dette i en undersøgelse fra 2021, der viser, at 56 pct. af virksomhederne i Ringkøbing-Skjern Kommune oplevede forgæves rekruttering i 2020, som det fremgår af figuren til venstre neden for. For hele regionen var andelen 33 pct., mens den på landsplan var 31 pct.

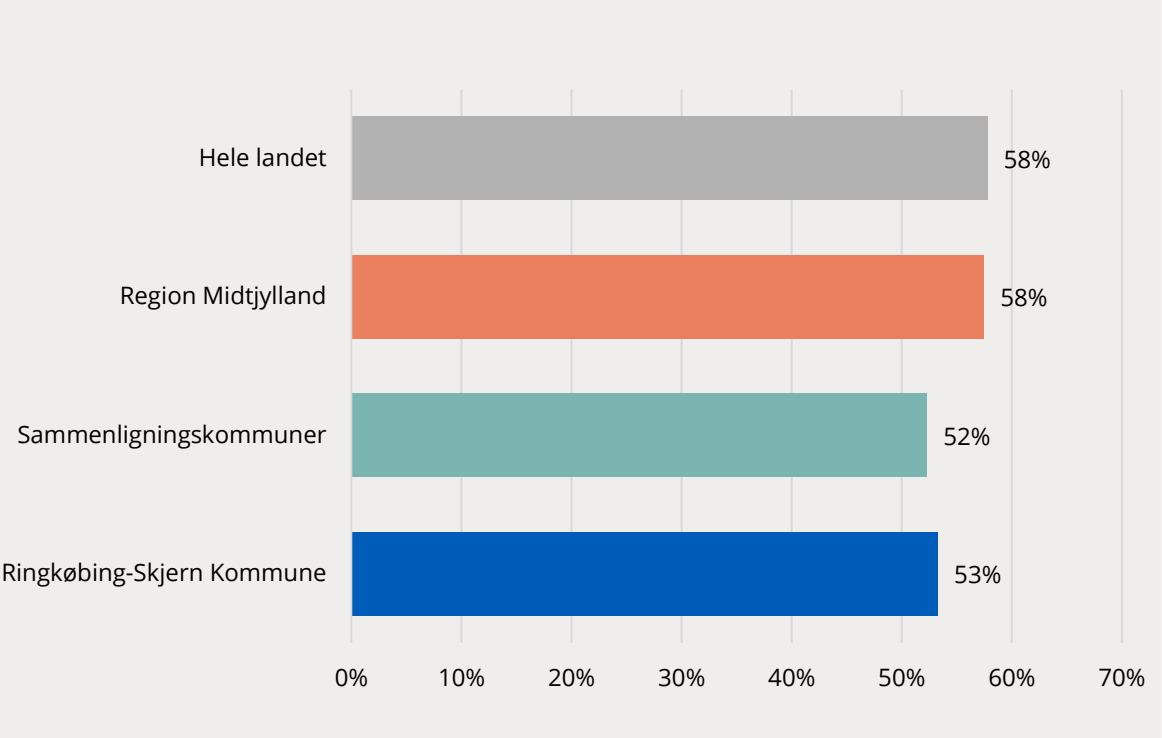
Adgangen til arbejdskraft er også knyttet til befolkningens aldersfordeling og arbejdsstyrkens størrelse. Figuren til højre viser andelen af indbyggere i alderen 20-64 år, der er den aldersgruppe, hvor arbejdsudbuddet er størst. Som det fremgår, er denne andel lidt lavere i Ringkøbing-Skjern Kommune og sammenligningskommunerne end i resten af regionen.

Figur 2.4. Andel virksomheder, der har oplevet forgæves rekruttering, 2020



Kilde: IRIS Group på baggrund af DI Analyse; "I hele landet efterspørges flere medarbejdere", 2021

Figur 2.5. Andel borgere i alderen 20-64 år, 2020



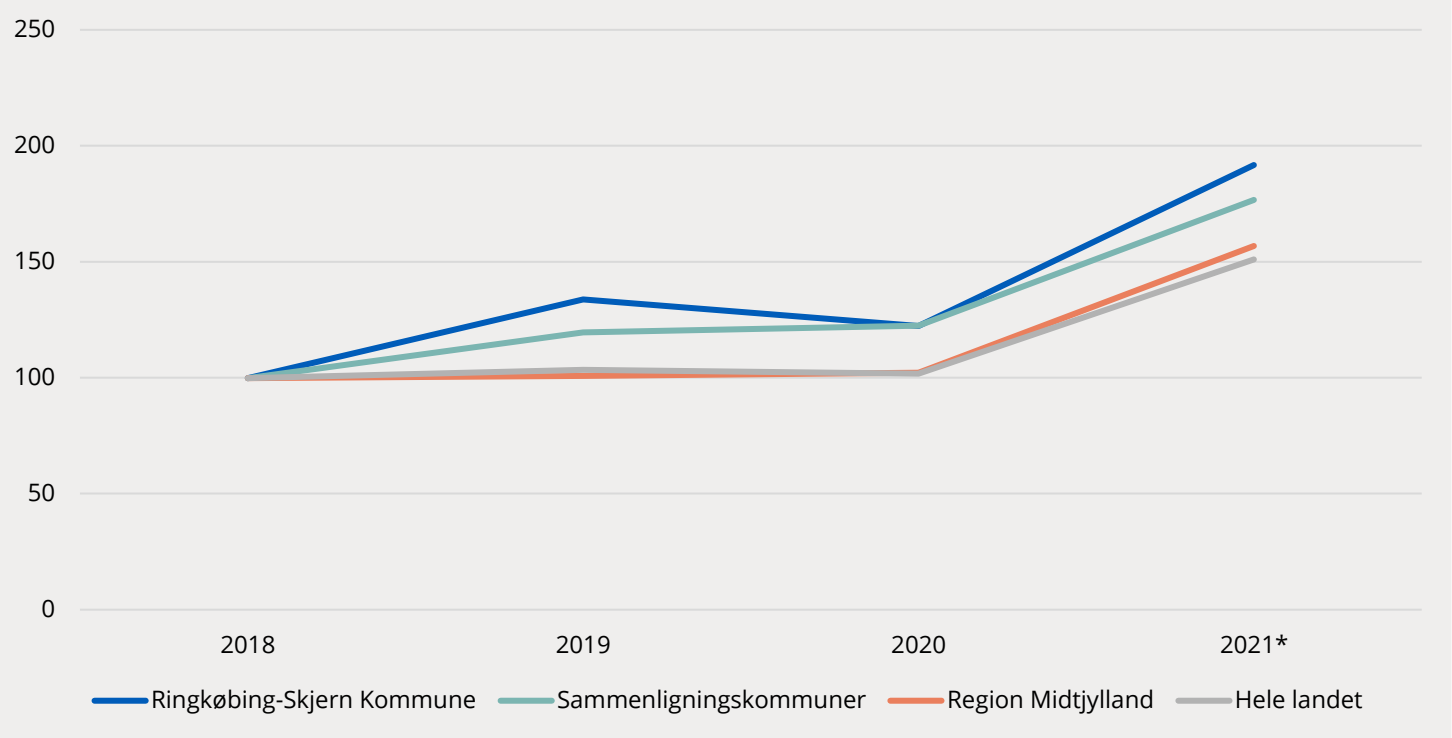
Stor vækst i antallet af opslåede stillinger i Ringkøbing-Skjern Kommune

En indikator for presset på det lokale arbejdsmarked er udviklingen i omfanget af jobopslag, der afspejler efterspørgslen på arbejdskraft. Figuren til venstre viser udviklingen i opslåede stillinger siden 2018 i Ringkøbing-Skjern Kommune, sammenligningskommunerne, regionen og hele landet.

Det fremgår af figuren, at der fra 2018 til 2021 har været en betydelig vækst i antallet af opslåede stillinger i Ringkøbing-Skjern Kommune. Den markante vækst i perioden 2020 til 2021 skyldes formentlig både rekruttering af personale til landets testcentre og en stigende økonomisk aktivitet efter afmatningen i 2020. Det gælder også i resten af landet.

Figuren til højre viser fordelingen af de opslåede stillinger på hovedsektorer. Som det fremgår, har der i 2021 i Ringkøbing-Skjern Kommune især været mange jobopslag inden for servicesektoren.

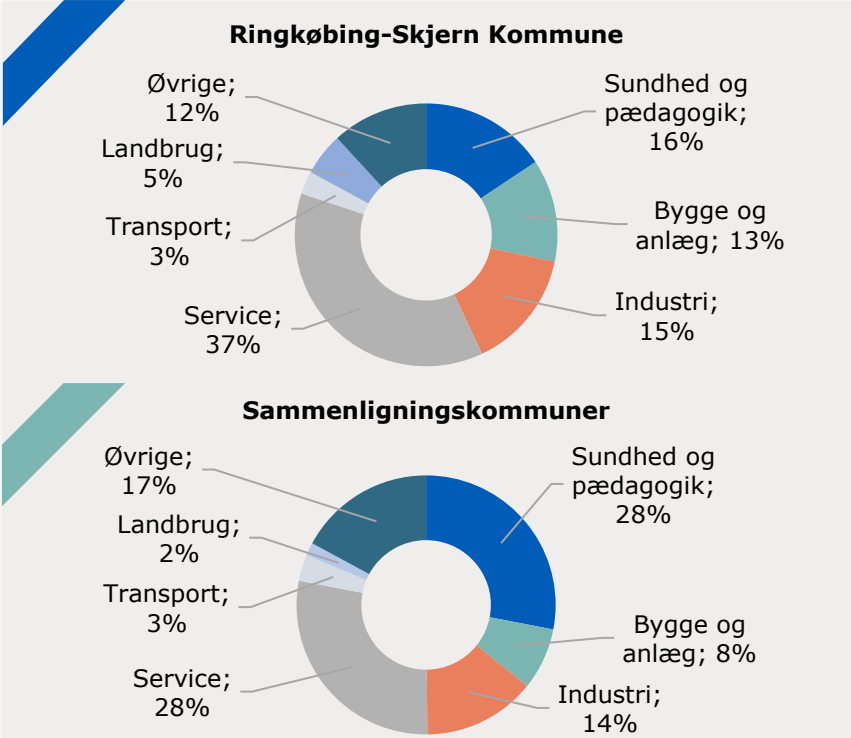
Figur 2.6. Indekseret udvikling i antal opslåede stillinger (2018=100)



Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra jobindsats.dk.

Note: Inddelingen på sektorer i figuren til højre er baseret på en gruppering af erhvervsgrupperingen under jobindeks.dk. Antallet af stillinger på årsbasis er summeret på måneder. I 2021 går data kun frem til og med november. I antallet af opslåede stillinger indgår også deltidsansatte og vikarer.

Figur 2.7. Fordeling af opslåede stillinger på sektorer, 2021



Mange tiltag for at styrke virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft

I. Muligheden for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft til Ringkøbing-Skjern Kommune

Største barriere for virksomhedernes vækst

Mangel på kvalificeret arbejdskraft er den største barriere for virksomhedernes vækst. Hver tredje virksomhed melder, at mangel på kvalificeret arbejdskraft vil være en udfordring i forhold til vækst¹

- 21 pct. af de adspurgte virksomheder i Temperaturmålingen 2021 mente, at det var svært at rekruttere ufaglært arbejdskraft.
- 47 pct. af de adspurgte virksomheder i Temperaturmålingen 2021 fandt det svært at rekruttere kvalificeret faglært arbejdskraft i 2021. Til sammenligning oplevede 35 pct. samme udfordringer i Temperaturmålingen 2020.
- 32 pct. af de adspurgte virksomheder fra Temperaturmålingen 2021 havde svært ved at tiltrække ansatte med korte videregående uddannelser. Til sammenligning oplevede 14 pct. af de adspurgte virksomheder i Temperaturmålingen 2020 tilsvarende udfordringer.
- 36 pct. af de adspurgte virksomheder i Temperaturmålingen 2021 havde svært ved at skaffe nye medarbejdere med mellemlange videregående uddannelser. Til sammenligning oplevede 21 pct. af de adspurgte virksomheder i Temperaturmålingen 2020 tilsvarende udfordringer.
- Sammenlignet med Temperaturmålingen fra 2020 oplevede flere virksomheder i samme måling fra 2021, at akademisk arbejdskraft var relevant, og hver fjerde af de adspurgte virksomheder i 2021 havde svært ved at skaffe kvalificeret akademisk arbejdskraft.

Førsteplads i DI's Erhvervsvenlighed 2021

Der pågår løbende en stor indsats i kommunen for at imødekomme ønsket fra de lokale virksomheder om kvalificeret arbejdskraft. Indsatserne har resulteret i, at Ringkøbing-Skjern i 2021 blev kåret til årets arbejdskraft-kommune i Dansk Industris undersøgelse af erhvervsvenligheden i Danmarks kommuner². Resultatet indikerer, at der er stor tilfredshed med kommunens indsats og jobcentres samarbejde med virksomhederne.

II. Indsatser og initiativer igangsat med henblik på at sikre adgang til kvalificeret arbejdskraft

Ringkøbing-Skjern Arbejdskraftråd: Nyt råd under Erhvervs- Klima- og Arbejdskraftsudvalget. Rådet skal bidrage til tiltrækning og fastholdelse af dansk og udenlandsk arbejdskraft. Området, som rådet kan beskæftige sig med, er bredt, og rummer f.eks. logistiske forhold som transport og bosætningsmuligheder for midlertidig arbejdskraft. Læs mere [her](#).

Career Campus 2.0: Tilbud i Ringkøbing til kommunens virksomheder, der har behov for midlertidig indkvartering af videnmedarbejdere eller studerende, der kan opstå i forbindelse med en studie- eller jobudstationering. Læs mere [her](#).

Branding projekt "Danmarks største arbejdsplads": Skal resultere i et øget kendskab til Ringkøbing-Skjern Kommune som et klimavenligt erhvervsliv samt øge kendskab til karrieremulighederne ved kommunens virksomheder. Projektet arbejder med tiltrækning af arbejdskraft og virksomheder. Der er også kampagner på de sociale medier med karriereguiden. Læs mere [her](#).

MatchMaker: MatchMaker er en del af Studieceter Ringkøbing-Skjern og formidler værdiskabende samarbejder mellem områdets erhvervsliv og talentfulde studerende.

Kube: Samarbejde om strategisk kompetenceudvikling mellem erhvervskonsulenterne fra Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd, uddannelseskonsulenterne fra Uddannelsescenter Ringkøbing-Skjern og virksomhedskonsulenter fra Jobcentret. KUBE giver overblik over tilskud, offentlige vækstpakker, opkvalificering og beskæftigelsesområdet. Læs mere [her](#).

HeadStart/ International Talents tiltrækning: Projektet skal tiltrække udenlandsk arbejdskraft til virksomhederne i Region Midtjylland. Det drejer sig både om faglært og højtuddannet arbejdskraft. Læs mere [her](#).

Uddannelsesambassadører i jobcenteret: Der er ansat uddannelsesambassadører, som skal medvirke til, at der bliver større fokus og prioritering af uddannelse. Fokus bliver således at løfte borgere fra ufaglært til faglært, og værktøjerne bliver hovedsageligt uddannelsesløft, jobrotation og voksenlærlingeordningen.

Uddannelse i turismebranchen: UCRS (UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjern) tilbyder efter dialog med relevante interessenter i branchen en række korte kurser, der uddanner personale til forskellige grene af turisterhvervet. Der er opstart 22. marts 2022.

Tiltrækning af tyske borgere

En tysk tilflytterguide skal give gode flytteråd og tips til jobsøgningen. Virksomheder i kommunen er også velkomne til at tage kontakt, hvis de har konkrete jobtilbud til potentielle tyske tilflyttere.

Kilde: Tekst leveret af Ringkøbing-Skjern Kommune.

¹Kilde: Temperaturmålingen 2021; Ringkøbing-Skjern Kommune Virksomhedspanel

²Kilde: https://www.danskindustri.dk/globalassets/exceldata/lokalt-erhvervsklima/hovedrapport_lokal-erhvervsvenlighed-2021.pdf?v=220325



Erhvervshus
MIDTJYLLAND

3 Temaafsnit om megatrends

Det andet temaafsnit i dette års kommunerapporter sætter fokus på de megatrends, der især præger erhvervsudviklingen i disse år – nemlig grøn omstilling og digitalisering.

Der er desværre endnu ikke data og indikatorer, der gør det muligt at følge udviklingen i den digitale transformation og grønne omstilling i erhvervslivet på tværs af kommuner.

Men afsnittet viser nøgleindikatorer for CO₂-udledning, energiforbrug og digitale kompetencer. Herudover vises data for virksomhedernes deltagelse i SMV:Digital.

Til sidst giver afsnittet et overblik over initiativer i kommunen, der understøtter hhv. digitalisering og grøn omstilling.

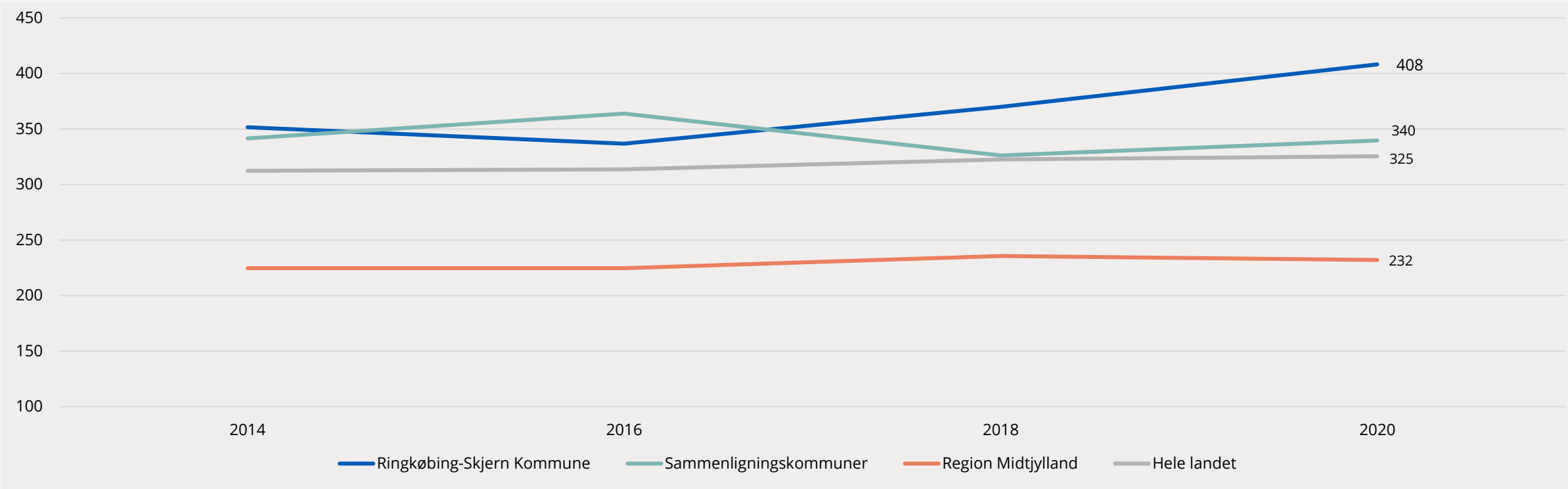
Stigning i industriens energiforbrug i Ringkøbing-Skjern Kommune

Et af de områder, hvor der er sammenlignelige data på kommunalt niveau relateret til den grønne omstilling, er industriens energiforbrug, som i mange midtjyske kommuner udgør en væsentlig del af det samlede CO₂-aftryk. På dette område er der dog betydelige forskelle på tværs af kommuner, der bl.a. kan hænge sammen med forskelle i branchestrukturen.

Industrivirksomhederne i Ringkøbing-Skjern Kommune har de senere år haft et relativt højt energiforbrug pr. medarbejder, som det fremgår af figuren nedenfor. Efter et dyk i 2016 steg energiforbruget pr. medarbejder kraftigt i Ringkøbing-Skjern Kommune. I 2020 var forbruget knap dobbelt så højt som i hele regionen.

Det fremgår også af figuren, at energiforbruget pr. medarbejder over hele perioden har været forholdsvis konstant gennem hele perioden i både Region Midtjylland og hele landet.

Figur 3.1. Udviklingen i industriens energiforbrug (målt i 1.000 gigajoule pr. beskæftiget), 2014-20



Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra Energistyrelsen.
Sammenligningskommuner omfatter: Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Skive Kommune og Samsø Kommune

Høj CO2-udledning pr. indbygger

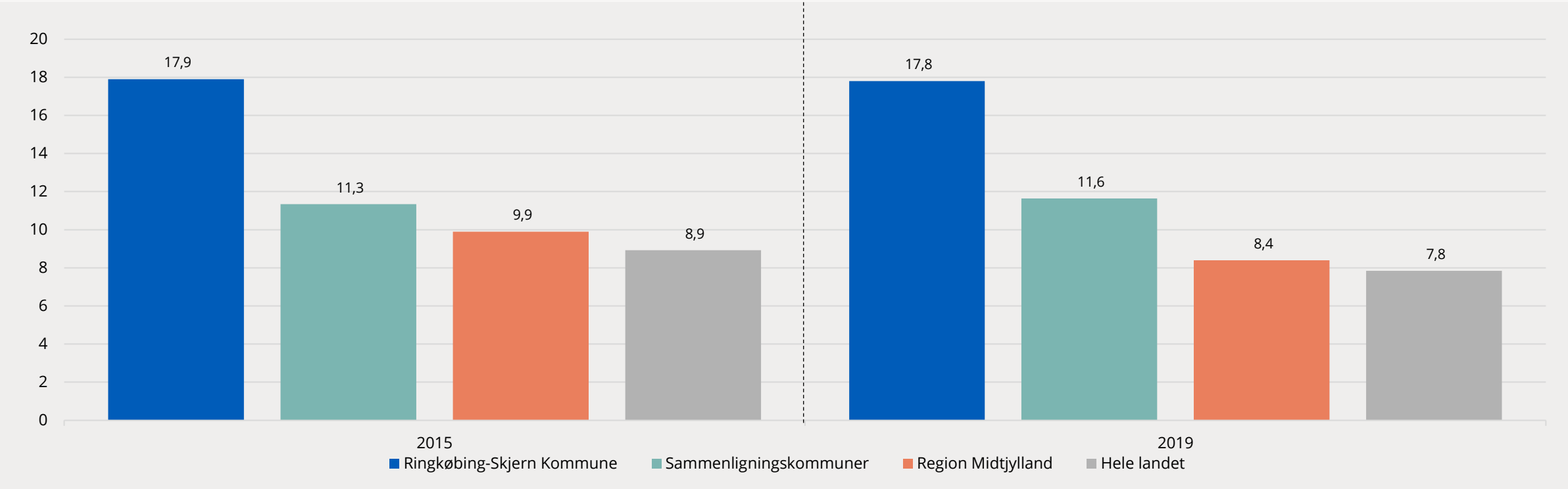
I mange kommuner er der stor opmærksomhed på udviklingen i den samlede CO2-udledning, og en række kommuner har opstillet mål om CO2-neutralitet inden for en årrække. Figuren nedenfor viser CO2-udledningen pr. indbygger i 2015 og 2019 i kommunen, regionen, sammenligningskommunerne og hele landet.

Det fremgår, at Ringkøbing-Skjern Kommune i 2015 havde en CO2-udledning pr. indbygger. Det var markant højere end i sammenligningskommunerne, Region Midtjylland samt hele landet. Frem mod 2019 er der sket et lille fald i Ringkøbing-Skjern Kommune, men der er sket et betydeligt større fald i samme periode i hele regionen og i hele landet.

I Ringkøbing-Skjern Kommune er CO2-udledningen pr. indbygger over dobbelt så høj som regions- og landsgennemsnittet. Landbrug er en af de største brancher i Ringkøbing-Skjern Kommune, hvilket kan forklare den relativt høje CO2-udledning.

Der er således stort potentiale for at Ringkøbing-Skjern Kommune og kommunens virksomheder kan bidrage til den grønne omstilling.

Figur 3.2. CO2-udledning tons pr. indbygger, 2015 og 2019



Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra Energistyrelsen.

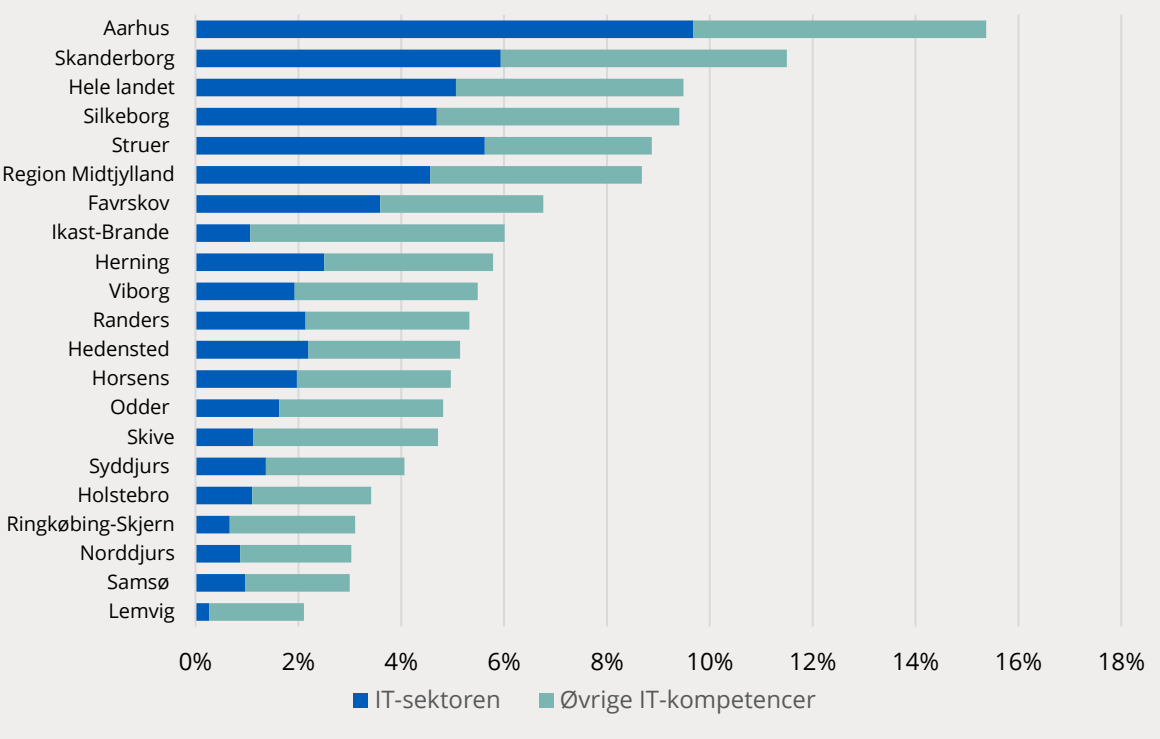
Lav it-beskæftigelse i Ringkøbing-Skjern Kommune

En vigtig indikator for erhvervslivets evne til digital transformation er it-beskæftigelsen, det vil sige antallet af personer, der arbejder med drift og udvikling inden for it. It-arbejdsmarkedet kan inddeles i personer ansat i it-sektoren samt personer i andre brancher, der har en it-uddannelse eller er ansat i en it-stilling (øvrige it-kompetencer). Som det fremgår af figuren til venstre er it-beskæftigelsen klart størst i Aarhus Kommune efterfulgt af Skanderborg Kommune.

Ringkøbing-Skjern Kommune ligger nummer 16 blandt de midtjyske kommuner målt på it-beskæftigelsens andel af den samlede beskæftigelse. Samlet udgør it-beskæftigelsen ca. én pct. af den samlede private beskæftigelse i Ringkøbing-Skjern Kommune.

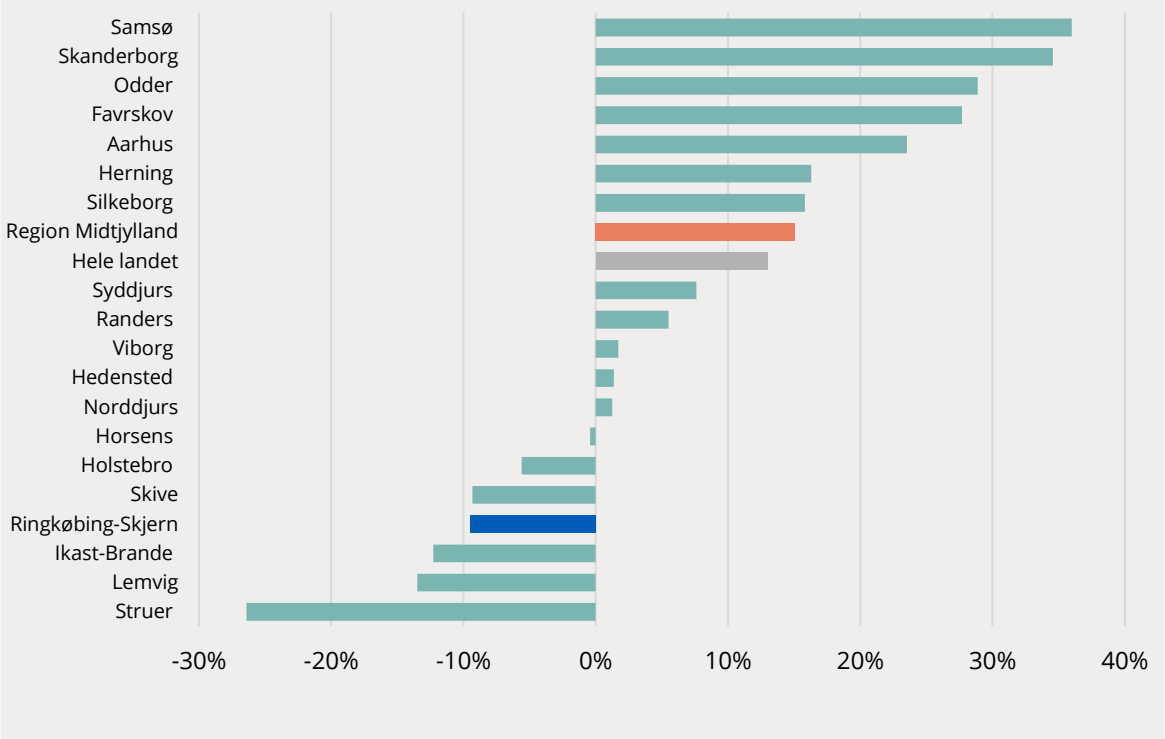
Figuren til højre viser, at mange kommuner har haft vækst i it-beskæftigelsen. Det gælder ikke Ringkøbing-Skjern Kommune, hvor antallet af it-jobs er faldet med ni pct. i perioden 2015 til 2020. For regionen som helhed har væksten været på 15 pct.

Figur 3.3. It-beskæftigelse opdelt efter kommune, 2020



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 3.4. Udvikling i beskæftigelsen på it-arbejdsmarkedet, 2015-20



Færre deltagere i SMV:Digital end i hele regionen

En indikator for den digitale transformation i virksomhederne er deltagelsen i nationale programmer, der yder tilskud til it-udvikling. Det største og bredest forankrede program i Danmark er SMV:Digital. Gennem SMV:Digital kan SMV'er med 2-249 ansatte søge om tilskudsvouchers, hvor et rådgivningsforløb bliver skræddersyet ud fra virksomhedens udviklingsprojekt.

I perioden 2019 til 2021 deltog 933 virksomheder i Region Midtjylland i SMV:Digital-projekter, svarende til 35 pct. af alle forløb på landsplan. Tabellen nedenfor viser fordelingen af de 933 virksomheder på kommuner og samtidig antal deltagere pr. 1.000 virksomheder i målgruppen.

Det fremgår, at Ringkøbing-Skjern Kommune havde 29 deltagere pr. 1.000 virksomheder, hvilket er under regionsgennemsnittet. Tabellen viser dog også, at antallet af deltagere pr. 1.000 virksomheder er klart større i Region Midtjylland end i resten af landet.

Tabel 3.1. Deltagere i SMV:Digital, 2019-21

Kommuner	Antal deltagere	Deltagere pr. 1.000 virksomheder i målgruppen
Aarhus	282	44
Silkeborg	86	50
Hedensted	67	68
Randers	61	34
Herning	61	30
Skanderborg	58	51
Viborg	51	27
Horsens	49	29
Favrskov	45	52
Holstebro	43	34
Ringkøbing-Skjern	41	29
Ikast-Brande	39	44
Struer	29	73
Skive	22	23
Odder	17	43
Norddjurs	15	20
Lemvig	12	22
Syddjurs	9	11
Region Midtjylland	993	38
Øvrige regioner	1.879	22

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra Erhvervsstyrelsen

Note: Samsø Kommune indgår ikke i statistikken, da der ikke er nok deltagere. De enkelte kommuner kan derfor ikke summeres til totalen for Region Midtjylland. Antallet af virksomheder i målgruppen er opgjort som antallet af virksomheder med to eller flere medarbejdere.

Initiativer og tiltag i Ringkøbing-Skjern Kommune til at understøtte digitalisering og grøn omstilling

I. Potentiale og udfordringer forbundet med den grønne omstilling og digitalisering i Ringkøbing-Skjern Kommune

De største udfordringer forbundet med den grønne omstilling er primært tid og ressourcer hos virksomhederne. Virksomhederne har travlt, og derfor er den grønne omstilling i flere af virksomhederne nedprioriteret.

De stigende energipriser har gjort, at der er flere virksomheder, der henvender sig i forhold til at lave energioptimering af virksomhederne. Her kan f.eks. nævnes at gå fra gasopvarmning til opvarmning med varmepumper eller fjernvarme. Samtidig er der kommet stigende priser på materialer og fragt, hvilket motiverer en del produktionsvirksomheder til at komme i forløb, hvor de får set nærmere på optimering af produktionen.

Økonomiske incitamenter og grøn omstilling hænger i høj grad sammen. Stigende priser på materialer, energi og fragt har således øget fokus på den grønne omstilling.

På forkant med den grønne omstilling

Ringkøbing-Skjern Kommune har siden 2008 arbejdet målrettet med den grønne omstilling, og i samarbejde med borgere og virksomheder er der i fællesskab opnået flotte resultater.

Ringkøbing-Skjern Kommune har været en af de første kommuner til at understøtte virksomhederne i den grønne omstilling og forretningsudvikling.

I nyeste energiregnskab har kommunen opnået en selvforsyningsgrad med vedvarende energi på 83,3 pct. og forventer at kunne nå 100 pct. i 2024.

I perioden 1990-2030 har kommunen frem til 2020 opnået en CO₂-reduktion på ca. 750.000 tons svarende til en reduktion på ca. 42 pct.

Kommunen producerer mere vedvarende energi fra el end det samlede elforbrug i området, og kommunen eksporterer store mængder vedvarende energi ud af kommunen. Yderligere CO₂-reduktion skal findes i landbrugssektoren, transportsektoren og via elektrificering af produktionsindustrien.

Ringkøbing-Skjern Kommune har et mål om at blive 100 pct. fossilfri i 2040.

Dansk Energi har kåret Ringkøbing-Skjern Kommune som Danmarks Klimakommune nr. 1.¹

Behov for digitalisering: Kommunens virksomheder har efterspurgt at blive koblet på forskning inden for digitalisering med henblik på at følge den digitale transformation. Der har været et behov for digitalisering i alle brancher – også inden for e-handel og digital formidling til turister har der været stor udvikling. For at imødekomme dette behov har kommunen i 2017 etableret et samarbejde med Aarhus Universitet, som i januar 2021 resulterede i, at Aarhus Universitet har åbnet Digital Transformation Lab Ringkøbing-Skjern.

Iværksættere har fokus på den grønne omstilling og digitalisering: Erhvervsrådet har fokus på at bringe den grønne dagsorden på banen i vejledning af iværksættere. Ydermere inddrages Digital Transformation Lab i iværksættervejledning, og der bliver knyttet kontakt mellem relevante før-startere, der opererer inden for samme digitale bane. Konkret henviser erhvervsrådet virksomhederne til Iværksætterdanmarks forløb med fokus på grøn omstilling, skaber netværk mellem iværksættervirksomhederne og sørger for at skabe adgang til den lokale ressourcebørs.

II. Indsatser og initiativer der understøtter den grønne omstilling:

- 3 energihandlingsplaner siden dannelsen af kommunen i 2007
- Undervisning i digitale muligheder
- Den grønne paraply
- Ressourcebørs
- Workshops der fremmer digitalisering
- Events med fokus på affald
- Digital Transformation Lab
- SMV:Grøn
- Fællesmøde med fokus på bæredygtighed
- Fokus på tilskudsmuligheder
- GreenBizz og Det Grønne Akademi
- Værdikædesamarbejder

Kilde: Tekst leveret af Ringkøbing-Skjern Kommune.

¹Kilde: DANSK ENERGI (2022), MAGASINET ENERGI, 2022, (1)



Erhvervshus
MIDTJYLLAND

4 Beskæftigelse og specialisering

Dette afsnit fokuserer på udviklingen i beskæftigelsen i Ringkøbing-Skjern Kommune og kommunens erhvervsmæssige specialisering.

Først sammenlignes den samlede udvikling i den private jobskabelse med sammenligningskommunerne, hele regionen og resten af landet.

Derefter går afsnittet i dybden med erhvervsspecialiseringen. Først vises specialiseringen inden for de erhvervsområder, hvor der er etableret nationale klynger. Derefter vises jobudviklingen og erhvervsspecialiseringen på brancheniveau.

Stigning i den private beskæftigelse

En central indikator for udviklingen i erhvervspræstationerne i en kommune er udviklingen i den samlede private jobskabelse.

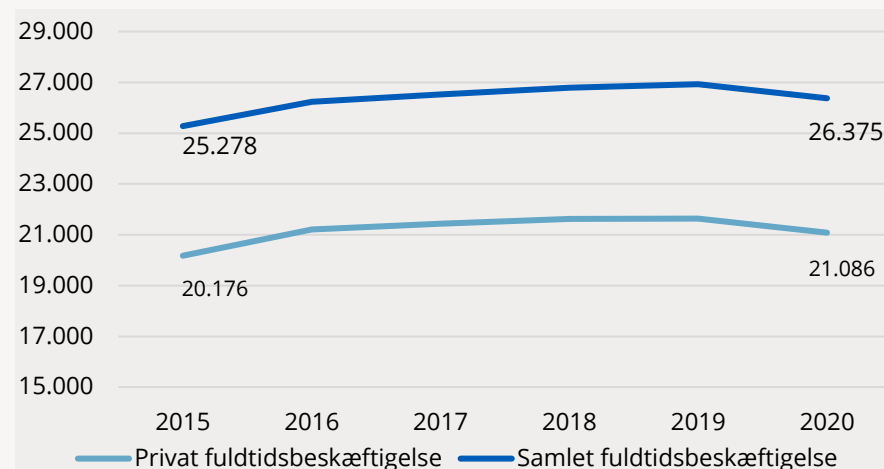
Figur 4.1 viser, at der i perioden 2015-20 er sket en vækst i den private fuldtidsbeskæftigelse i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Figur 4.2. viser, at væksten har været stærkere end i sammenligningskommunerne, men at kommunen oplevede et fald fra 2018 til 2020.

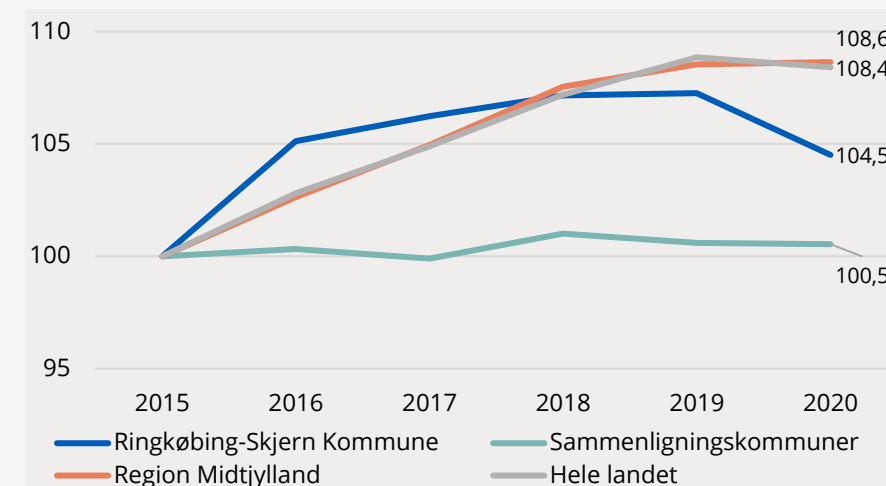
For at belyse udviklingen under coronakrisen viser figuren nederst den kvartalsvise udvikling i den private beskæftigelse siden første kvartal 2020.

Figuren viser, at beskæftigelsen i starten af krisen faldt mere end i resten af landet, men at jobskabelsen rettede sig, og at Ringkøbing-Skjern Kommune har haft en fremgang i den private beskæftigelse, der ligger lidt over både sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

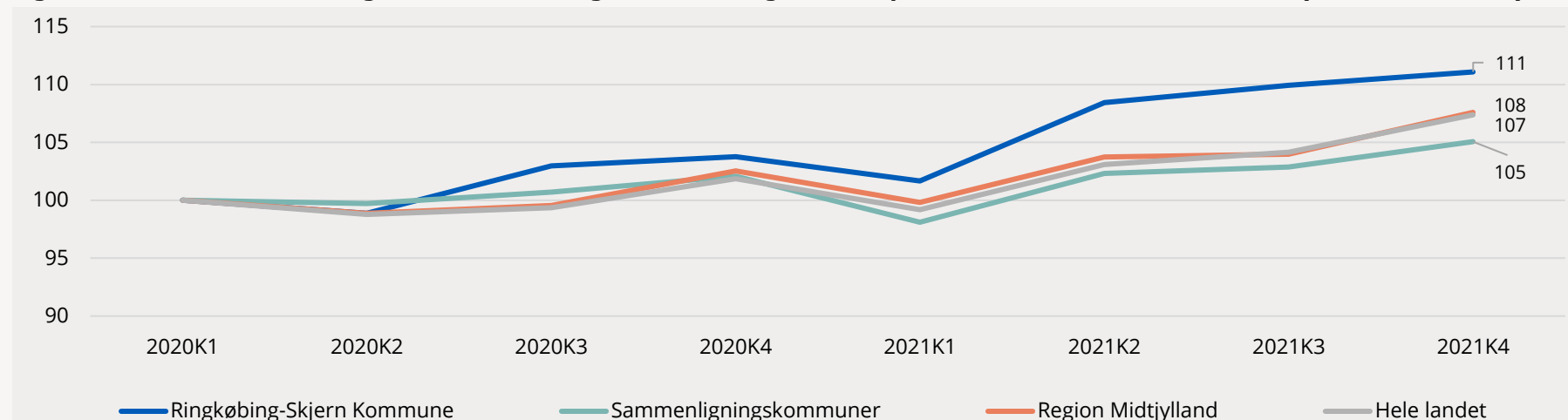
Figur 4.1. Udvikling i den private og samlede fuldtidsbeskæftigelse, 2015-20



Figur 4.2. Indekseret udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede i den private sektor (2015=100)



Figur 4.3. Indekseret udvikling i fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i den private sektor under coronakrisen (1. kv. 2020=100)



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik (for Figur 4.1. og 4.2.) og jobindsats.dk (for Figur 4.3.).

Sammenligningskommuner omfatter: Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Skive Kommune og Samsø Kommune. I Figur 4.3. er beskæftigelsen i den private sektor opgjort ved den samlede beskæftigelse fratrukket beskæftigelsen i branchen offentlig administration, undervisning og sundhed.

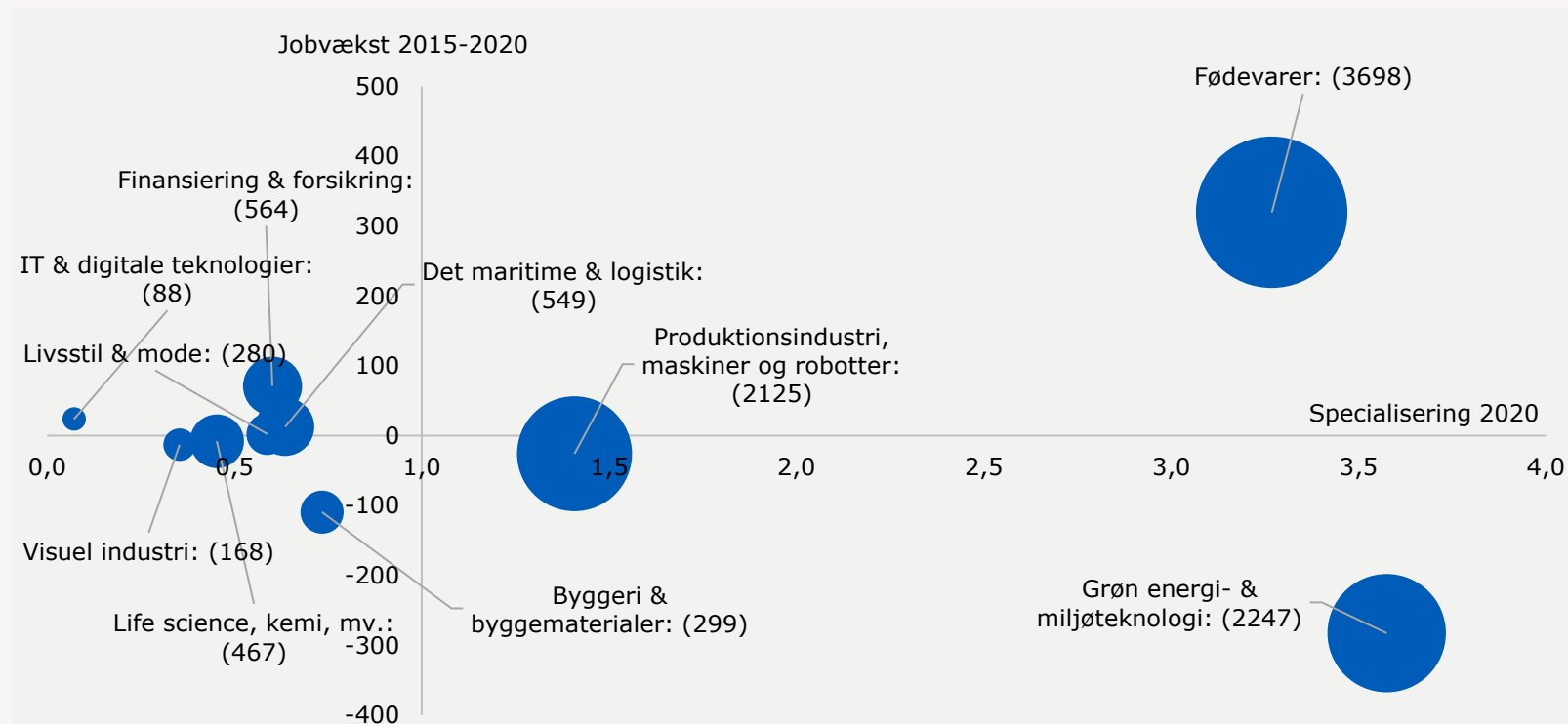
Produktionsindustri dominerer i Ringkøbing-Skjern Kommune

Figuren nedenfor giver et overblik over, hvordan Ringkøbing-Skjern Kommune er specialiseret inden for de erhvervsområder, hvor der er etableret nationale klynger. Figuren omfatter dermed også kun virksomheder, der ligger inden for erhverv, der konkurrerer internationalt (enten fordi de har eksport eller leverer viden og ydelser til erhverv med stor eksport).

Figuren viser, at fødevarer er den største klynge jobmæssigt (cirklernes størrelse).

Det fremgår også, at grøn energi & miljøteknologi samt fødevarer er de klynger, der har den største specialiseringsgrad. Med en specialisering på 3,6 udgør grøn energi & miljøteknologi en andel af den samlede beskæftigelse inden for internationalt konkurrerende erhverv, der er 3,6 gange større end i en gennemsnitskommune.

Figur 4.4. Kommunens erhvervsmæssige specialisering samt jobvækst opdelt på klyngeområder, 2015-2020



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Klyngerne er baseret på statistikarbejdet, der ligger til grund for rapporten "Erhvervsmæssige styrkeområder – Kortlægning af erhvervsstyrker i dansk erhvervsliv", som IRIS Group og CRT udarbejdede for Erhvervsstyrelsen i 2019. Nogle erhverv i figuren dækker flere nationale klynger. Fx dækker "grøn energi- og miljøteknologi" både over virksomheder, der er i målgruppen fra Clean og Energy Cluster.



Figuren viser Ringkøbing-Skjern Kommunes erhvervsmæssige specialisering inden for de områder, hvor der er etableret nationale klynger. Klyngernes betydning er vist gennem tre indikatorer:

- Cirklernes størrelse illustrerer størrelsen af hver klynge målt på antal fuldtidsbeskæftigede i 2020. Antal årsværk er angivet i parentes ud for hver cirkel.
- Placeringen langs figurens x-akse viser klyngens specialiseringsgrad. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at klyngens andel af Ringkøbing-Skjern Kommunes private beskæftigelse er større end i resten af landet.
- Placeringen langs y-aksen viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede 2015-20. Dvs. om klyngen har haft vækst eller tilbagegang de sidste fem år.

Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri er den største branche

Hvor figuren på forrige side gav et overblik over Ringkøbing-Skjern Kommunes specialisering inden for de nationale klyngeområder, tager tabellen nedenfor afsæt i en traditionel brancheinddeling og omfatter alle private virksomheder. Den viser, at elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri er den største branche i Ringkøbing-Skjern Kommune målt på antallet af fuldtidsjobs, men at denne branche har oplevet et fald i beskæftigelsen på otte pct. fra 2015 til 2020. Derudover er operationel service også blandt de toneangivende brancher i Ringkøbing-Skjern Kommune. Denne branche har oplevet en vækst på 23 pct. fra 2015 til 2020.

Tabel 4.1. Antal private jobs, jobvækst 2015-20 samt erhvervsmæssig specialisering, opdelt på brancheniveau

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2015-20 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2015-20 (pct.)	Specialisering, 2020
	2015	2020			
Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	3.262	3.016	-8%	11%	2,7
Operationel service	2.109	2.600	23%	12%	2,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	2.106	2.140	2%	-2%	2,9
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	1.511	1.779	18%	3%	3,0
Detailhandel	1.664	1.760	6%	2%	0,8
Engroshandel	1.308	1.509	15%	5%	0,8
Bygge og anlæg	1.378	1.504	9%	17%	0,7
Metalindustri	1.160	1.070	-8%	1%	2,4
Ejendomshandel og udlejning	549	635	16%	6%	1,2
Tekstil, træ, papir, møbelindustri mv.	541	570	5%	2%	0,9
Undervisning	559	566	1%	9%	1,2
Finansiering og forsikring	494	566	15%	7%	0,6
Rådgivning, forskning og udvikling	780	510	-35%	14%	0,4
Hoteller og restauranter	453	494	9%	9%	0,6
Olieraffinaderier mv., kemisk industri, medicinalindustri, plast-, glas- og betonindustri	389	463	19%	6%	0,6
Transport	474	460	-3%	7%	0,4
Private velfærdsinstitutioner	291	311	7%	18%	0,6
Kultur og fritid	267	272	2%	13%	0,8
Sundhedsvæsen	250	264	6%	12%	0,5
Andre serviceydelser mv.	217	202	-7%	7%	0,3
Reklame og øvrig erhvervsservice	147	158	7%	11%	0,4
Råstof, energi og forsyning mv.	152	112	-26%	9%	0,5
Tele, IT og information	57	76	32%	20%	0,1
Forlag, tv og radio	56	47	-16%	6%	0,2
Alle brancher	20.176	21.086	5%	8%	1,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af kommunens private beskæftigelse er større end i resten af landet. Hvis specialiseringsgraden er under 1, fylder branchen mindre i kommunen end i resten af landet eller en gennemsnitskommune. Tal markeret med rød angiver, at væksten har været negativ. På grund af diskretioneringer er antallet af årsværk i klyngeområderne føde-, drikke- og tobaksvareindustri og olieraffinaderier mv. beregnet i 2019-2020. De samlede diskretionerede årsværk i 2019-2020 er fordelt ud på de to klyngeområder efter deres andel i 2018.



5 Iværksætterier og virksomhedsbestand

Dette afsnit fokuserer på tilgang og frafald af virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune. Først vises udviklingen i iværksætteriet i kommunen efterfulgt af tal for overlevelsesraten blandt de nye virksomheder samt for konkurser.

Derefter vises tilflytningen og fraflytningen af etablerede virksomheder siden 2015.

Endelig viser afsnittet den samlede udvikling i virksomhedsbestanden i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Etableringsraten er under det regionale niveau

Iværksættere spiller en vigtig rolle for innovation og jobskabelse i erhvervslivet.

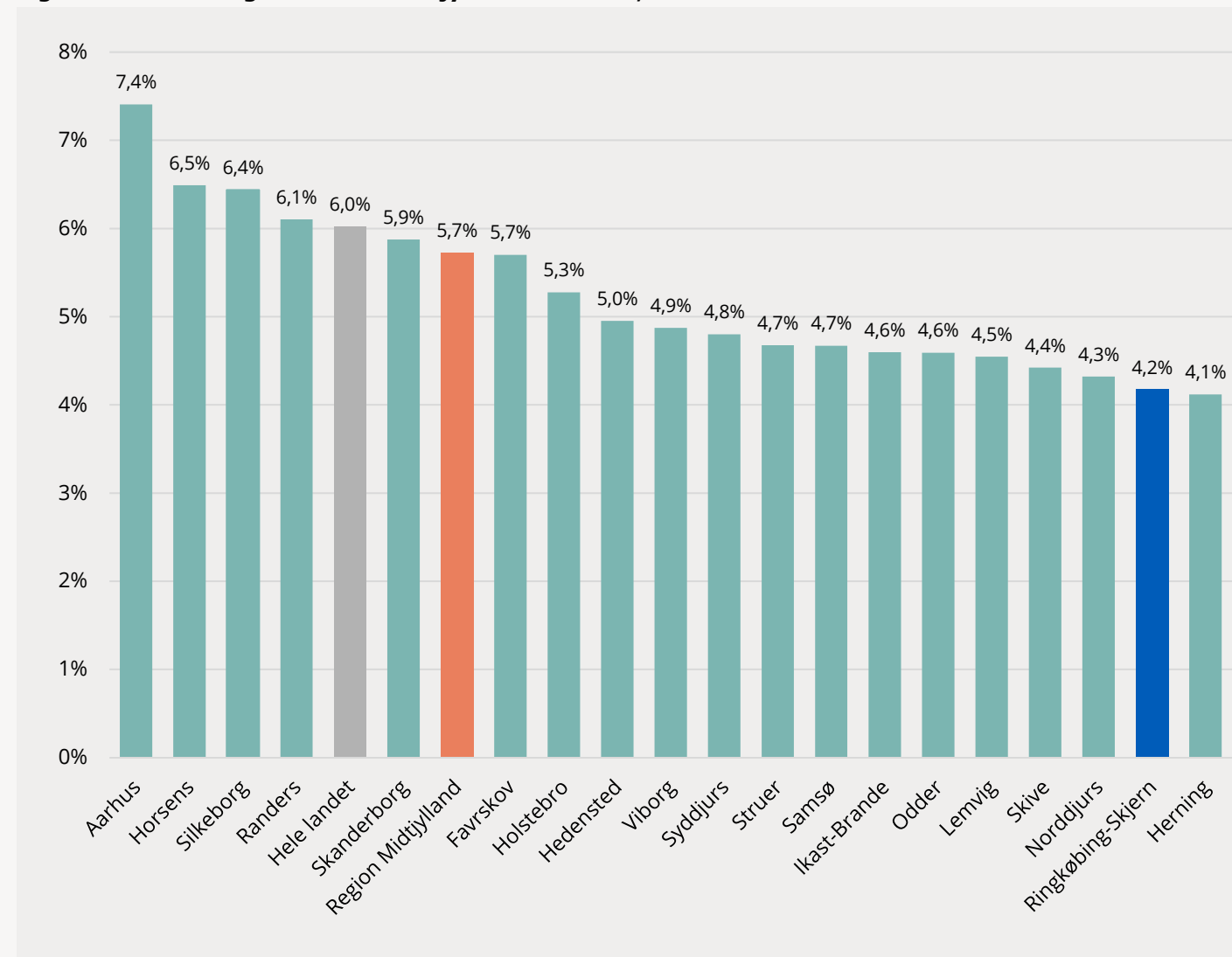
Figuren til højre viser etableringsraten (andelen af den samlede virksomhedsbestand, der er etableret i 2020) i de midtjyske kommuner i 2020 sammenholdt med lands- og regionsgennemsnittet.

Som det fremgår, lå etableringsraten i Ringkøbing-Skjern Kommune i 2020 under både lands- og regionsgennemsnittet.

Figuren viser også, at Aarhus Kommune havde den højeste etableringsrate på ca. 7,4 pct., mens de to vestjyske kommuner – Herning Kommune og Ringkøbing-Skjern Kommune – havde den laveste etableringsrate på lidt over 4 pct. Generelt er etableringsraterne højere i de østjyske end i de vestjyske kommuner.



Figur 5.1. Etableringsrater i de midtjyske kommuner, 2020



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand

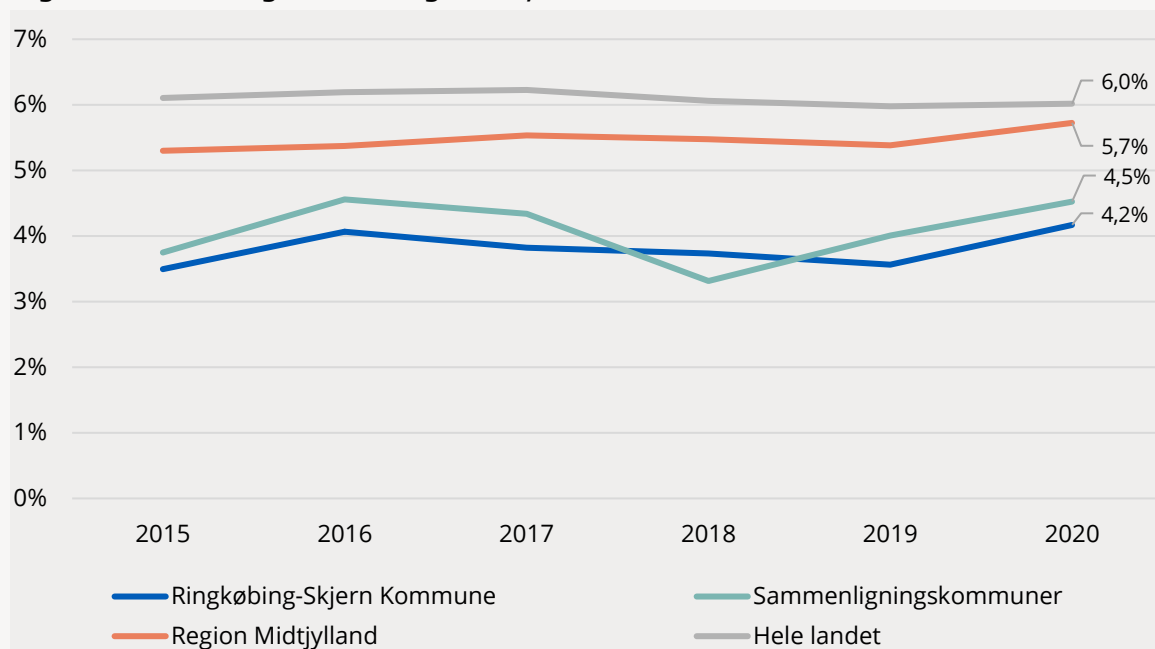
Stabil etableringsrate i Ringkøbing-Skjern Kommune

Figuren nedenfor viser udviklingen i etableringsraten i perioden 2015 til 2020 for Ringkøbing-Skjern Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

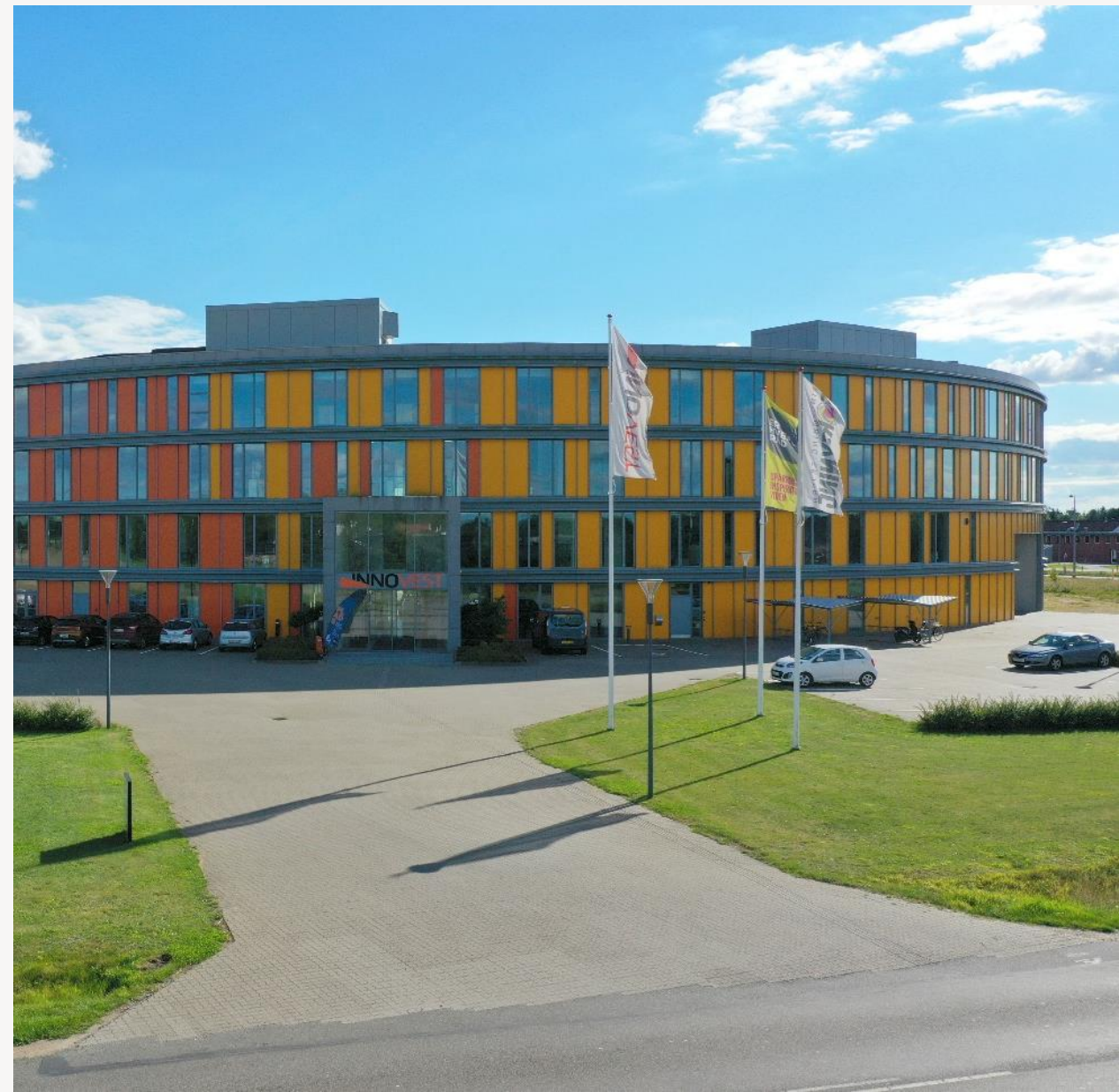
Som det fremgår, har etableringsraten gennem alle årene ligget meget tæt op af sammenligningskommunerne.

Figuren viser også, at forskellen mellem de midtjyske kommuner og resten af landet er blevet indsnævret gennem perioden. Hvor etableringsraten på landsplan er faldet en smule i den femårige periode, er den steget lidt i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Figur 5.2. Udvikling i etableringsraten, 2015-20



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand.
Sammenligningskommuner omfatter: Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Skive Kommune og Samsø Kommune.



Jævn fordeling af iværksætterne i Ringkøbing-Skjern Kommune

For den enkelte kommune kan det endvidere være interessant at se nærmere på inden for hvilke brancher, der etableres nye virksomheder. Nedenstående tabel viser iværksættervirksomhedernes fordeling på brancheområder i perioden 2019 til 2020.

Af tabellen fremgår, at der i Ringkøbing-Skjern Kommune er etableret flest virksomheder inden for landbrug samt bygge og anlæg. Derefter følger finansiering og operationel service. Forskellene mellem de største brancheområder er dog beskedne.

Tabellen viser også, at fordelingen i Ringkøbing-Skjern Kommune kun i begrænset omfang adskiller sig fra fordelingen blandt sammenligningskommuner.

Tabel 5.1. Fordeling af iværksættere efter brancher, gennemsnit for 2019-20

Branche	Ringkøbing-Skjern Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
Landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser	15%	17%	10%	8%
Bygge og anlæg	15%	12%	12%	13%
Finansiering, forsikring og ejendomme	14%	10%	12%	9%
Operationel service	12%	9%	8%	9%
Detailhandel	9%	8%	8%	8%
Videnservice	8%	9%	15%	16%
Industri	6%	6%	5%	4%
Hoteller og restauranter	5%	12%	5%	6%
Private velfærdsinstitutioner og kultur	5%	8%	9%	9%
Engroshandel	4%	3%	4%	3%
Information og kommunikation	3%	4%	7%	9%
Transport	3%	2%	4%	5%
I alt	100%	100%	100%	100%

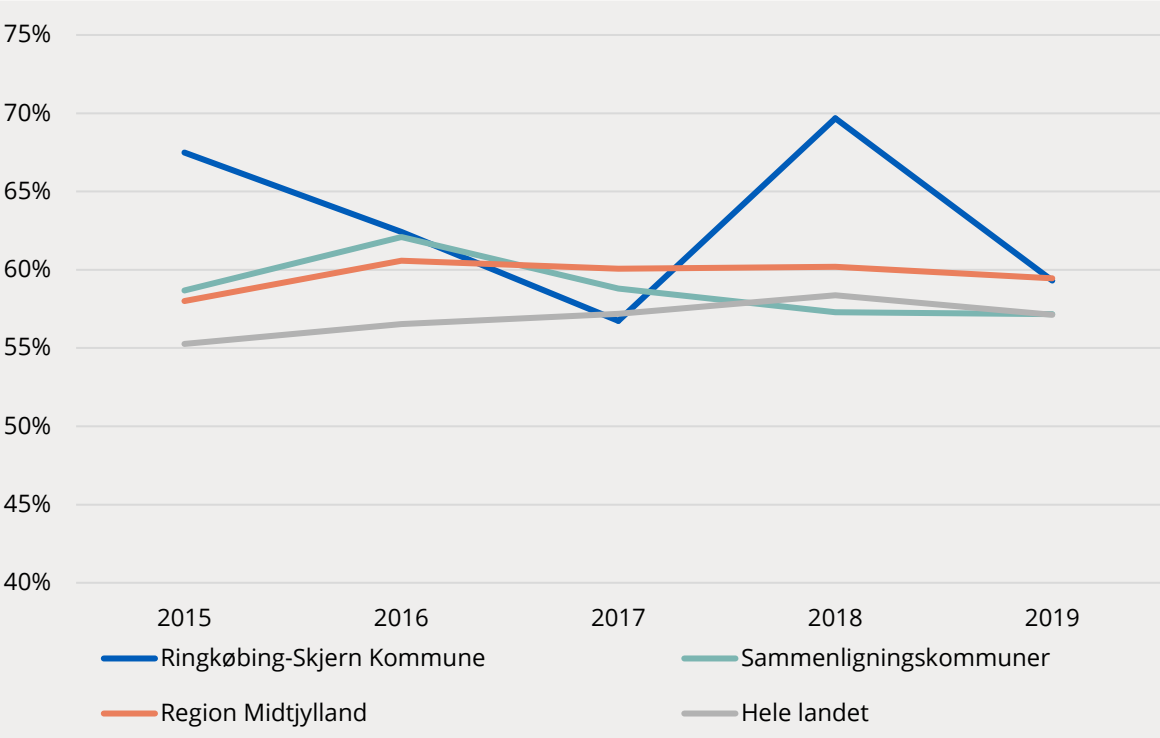
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Iværksættervirksomheder med uoplyst sektor er ikke medtaget.

Overlevelsesraterne er på niveau med resten af landet

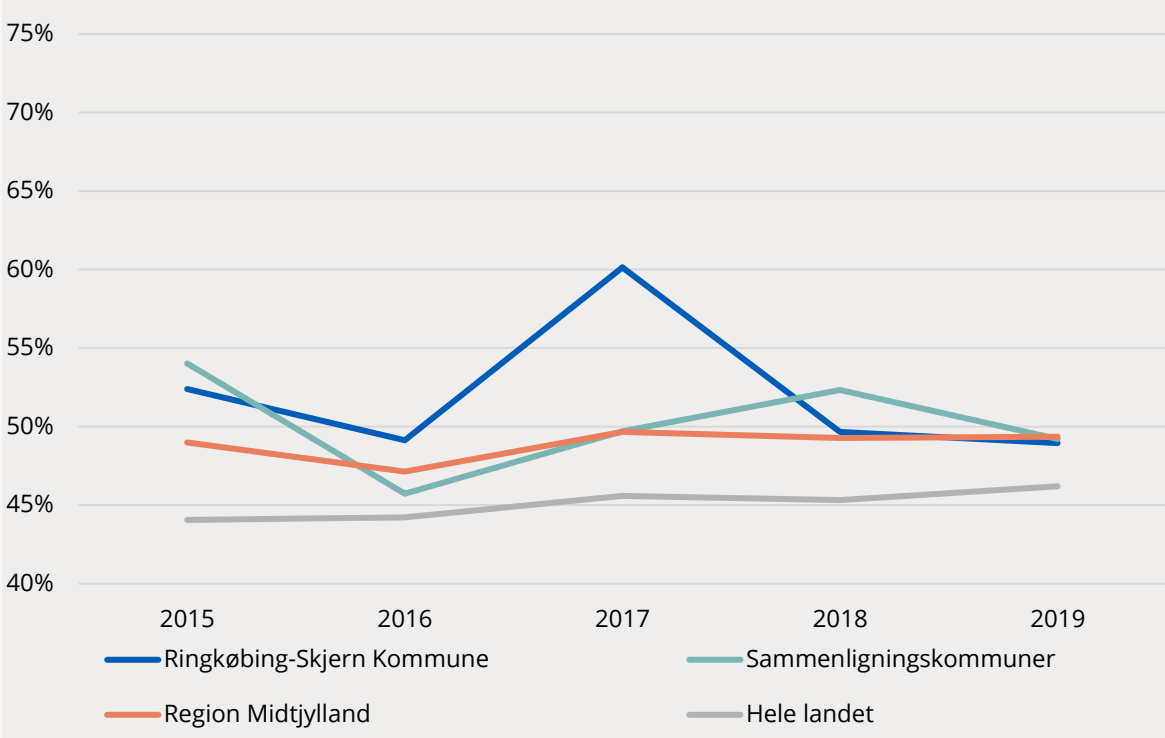
En vigtig indikator for iværksættervilkårene i en kommune er overlevelsesraten, det vil sige andelen af iværksættervirksomheder, der formår at fastholde en væsentlig økonomisk aktivitet efter, at de er etableret. Figurene neden for viser overlevelsesraterne henholdsvis tre- og fem år efter etablering for iværksættere i henholdsvis Ringkøbing-Skjern Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Det fremgår, at overlevelsesraterne svinger en del fra år til år. Set over hele perioden er overlevelsesraterne i Ringkøbing-Skjern Kommune højere end i hele landet. Det gælder både den tre- og femårige overlevelsesrate.

Figur 5.3 Udvikling i overlevelsesraten (tre år efter etablering), 2015-19



Figur 5.4 Udvikling i overlevelsesraten (fem år efter etablering), 2015-19



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

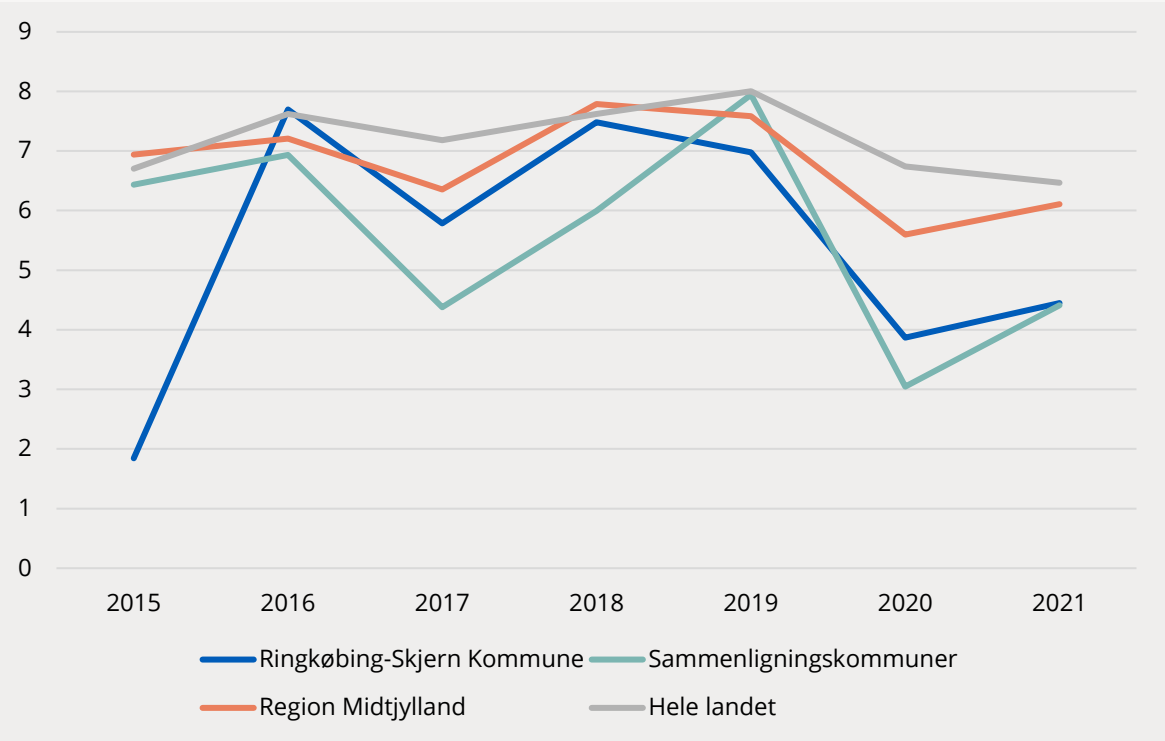
Lavt antal konkurser blandt virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune

En anden indikator for afvikling og frafald af virksomheder er omfanget af konkurser. Figuren til venstre viser, hvor mange virksomheder der blev erklæret konkurs i Ringkøbing-Skjern Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet – opgjort som antal konkurser pr. 1.000 virksomheder.

Det fremgår, at andelen af konkurser i Ringkøbing-Skjern Kommune lå lidt lavere end landsgennemsnittet i perioden 2015 til 2018. Omvendt lå Ringkøbing-Skjern Kommune på niveau med resten af regionen fra 2016 til 2019 indtil et markant fald i 2020. Figuren viser også, at antallet af konkurser generelt har været faldende under coronakrisen, hvilket skal ses i lyset af adgangen til hjælpepakker.

Tabellen til højre viser, hvordan konkurserne fordeler sig på hovedsektorer i Ringkøbing-Skjern Kommune. Som det fremgår, er service den sektor, der har oplevet flest konkurser over årene. I 2021 er der dog også mange konkurser inden for bygge og anlæg, som er en branche, der var hårdt ramt af nedlukninger under coronakrisen.

Figur 5.5. Udvikling i antal konkurser pr. 1.000 virksomheder, 2015-21



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Konkurser er opgjort for virksomheder med beskæftigelse og/eller en omsætning på mindst en mio. kr. (aktive virksomheder). Antallet af virksomheder for 2021 er estimeret på baggrund af udviklingen i virksomhedsbestanden i perioden 2015-20.

Tabel 5.2. Fordeling af konkurser i Ringkøbing-Skjern Kommune på hovedsektorer , 2015-21

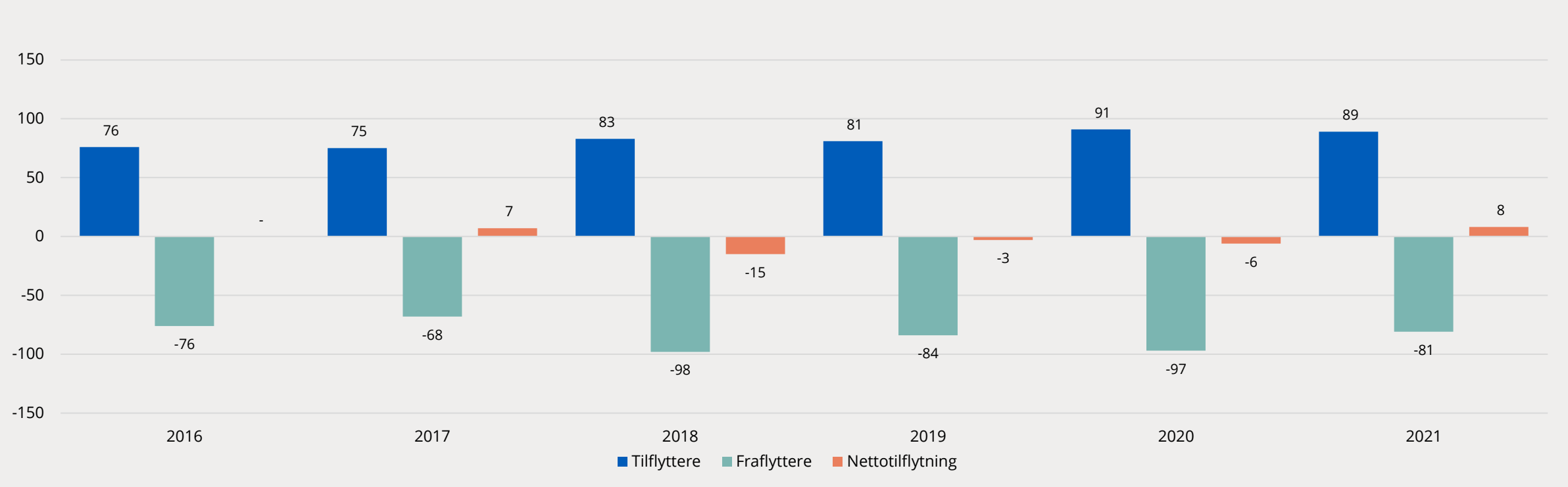
Sektor	2015	2018	2021
Service	43%	15%	25%
Primære erhverv	29%	26%	13%
Bygge og anlæg	29%	7%	25%
Industri	0%	15%	13%
Handel	0%	30%	13%
Transport	0%	7%	13%
I alt	100%	100%	100%

Lige mange virksomheder flytter til og fra Ringkøbing-Skjern Kommune

Et andet vigtigt pejlemærke for erhvervsvilkårene er omfanget af virksomheders til- og fraflytning. Figur nedenfor viser udviklingen i både til- og fraflytninger samt nettotilflytningen til Ringkøbing-Skjern Kommune fra 2016 til 2021.

Figur 5.6 viser, at der over alle årene fra 2016 til 2021 stort set har været lige mange virksomheder, der er flyttet til- og fra kommunen. Nettotilflytningen ligger dermed tæt på 0. Senest var der dog i 2021 en samlet nettotilflytning på otte virksomheder.

Figur 5.6. Til- og fraflytning af virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune, 2016-21



Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR).
Note: Antallet af virksomheder omfatter udvalgte selskabsformer (enkeltmandsvirksomhed, PMV, I/S, A/S, ApS, mv.) og ikke fonde, foreninger, offentlige virksomheder, mv. Omfatter ikke holdingselskaber eller filialer. Denne afgrænsning adskiller sig fra forrige side. En virksomhed tælles kun med én gang, uanset om virksomheden er flyttet til eller fra kommunen flere gange i perioden.

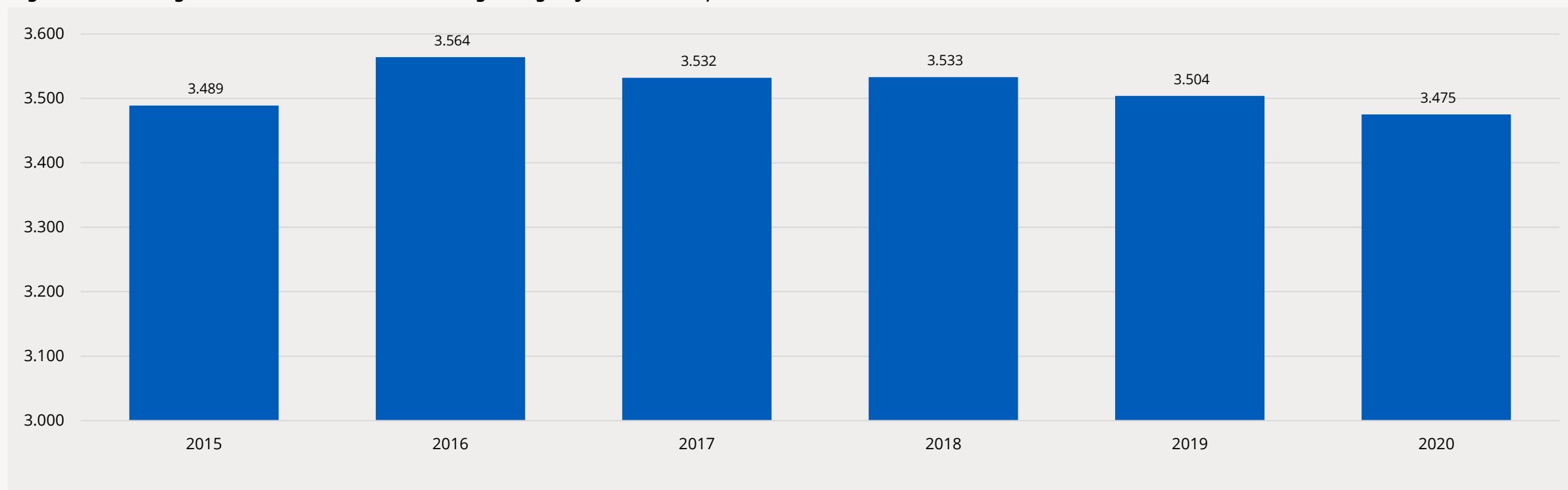
Nogenlunde uændret antal virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune

Opsummerende viser figuren neden for udviklingen i antallet af virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune. Udviklingen i virksomhedsbestanden er en sammenfattende indikator, der både rummer tilgangen af iværksættere, frafaldet pga. konkurser og virksomhedslukninger samt nettoflytningen af etablerede virksomheder.

Figuren viser, at antallet af virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune ligger nogenlunde stabilt over den femårige periode, selvom der over hele perioden kan observeres et lille fald på 14 virksomheder.

Væksten var størst fra 2015 til 2016, hvor Ringkøbing-Skjern Kommune oplevede en nettofremgang på 75 reelle virksomheder. Ringkøbing-Skjern Kommune har derimod oplevet en tilbagegang i bestanden af virksomheder, mens coronakrisen var på sit højeste i 2020.

Figur 5.7. Udvikling i antal reelle virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune, 2015-20



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Reelle virksomheder er afgrænset til virksomheder i den private sektor, der i det pågældende år har en økonomisk aktivitet (afhængig af branche), som svarer til mindst et halvt årsværk.

Knap fem pct. af alle midtjyske virksomheder ligger i Ringkøbing-Skjern Kommune

Til sidst giver nedenstående tabel et overblik over, hvordan den samlede virksomhedsbestand, gruppen af iværksættere og gazeller i Ringkøbing-Skjern Kommune fordeler sig på hovedsektorer.

Det fremgår, at virksomhederne i Ringkøbing-Skjern Kommune udgør 4,8 pct. af alle virksomhederne i Region Midtjylland. Iværksætterne fra Ringkøbing-Skjern udgør 3,5 pct. af alle regionens iværksættere, og 3,9 pct. af gazellerne i Region Midtjylland kommer fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Desuden kan det ses, at både iværksætterne og gazellerne fra Ringkøbing-Skjern Kommune især findes inden for service, handel samt bygge og anlæg.

Tabel 5.3. Virksomheder, iværksættere og gazeller i Ringkøbing-Skjern Kommune fordelt på sektorer, 2020

Sektor	Reelle virksomheder	Iværksættere	Gazeller
Bygge og anlæg	376	30	4
Handel	858	34	4
Primære erhverv	914	16	2
Service	998	51	5
Transport	104	5	2
Industri	224	9	4
I alt	3.474	145	21
Andel af Region Midtjylland	4,8%	3,5%	3,9%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og Børsens Gazelleliste 2021.



For at en virksomhed kan betegnes som en gazellevirksomhed, skal den opfylde en række krav:

- Virksomheden skal minimum have en omsætning på 1 mio. kr. eller komme ud med et bruttoresultat på 0,5 mio. kr. det første år, der måles fra.
- Virksomheden skal være et ApS eller A/S. Dog kan pengeinstitutter også deltage uanset virksomhedsform.
- Virksomheden skal minimum have offentliggjort fire regnskaber og have oplevet vækst i omsætning (bruttoresultat) i hvert eneste af de fire regnskabsår.
- Den samlede sum af det primære resultat i virksomheden skal være i plus, men må godt være negativt ét år.
- Virksomheden skal som minimum have fordoblet sin omsætning gennem de fire sidste regnskabsår.

Kilde: Børsen



Erhvervshus
MIDTJYLLAND

6

Vækstvirksomheder og eksport

Dette afsnit går i dybden med, hvordan Ringkøbing-Skjern Kommunes virksomheder formår at skabe vækst og eksport.

Først belyses udviklingen i andelen af vækstvirksomheder og vækstvirksomhedernes fordeling på brancher.

Derefter kigger afsnittet nærmere på, hvor mange virksomheder der har eksport, og hvordan den samlede eksportværdi har udviklet sig.

Høj andel vækstvirksomheder

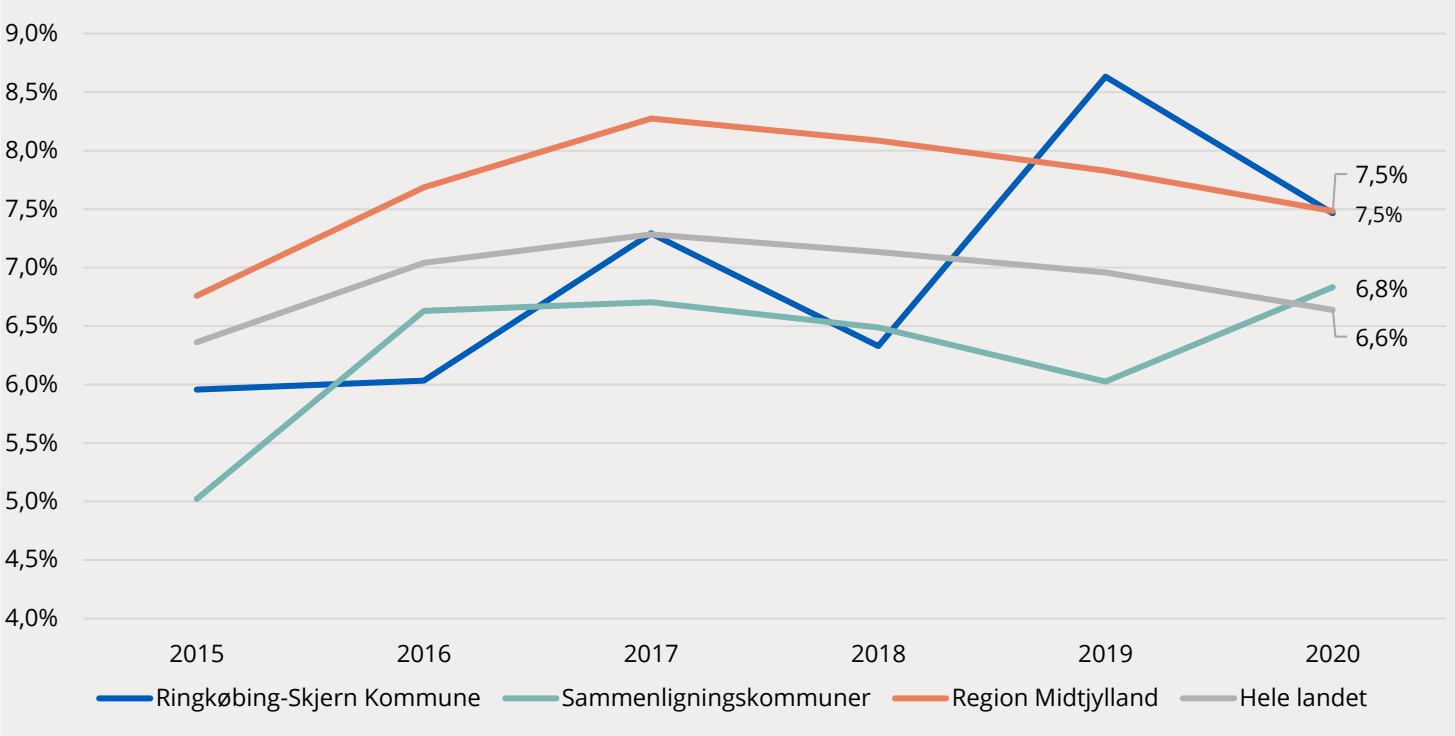
Figur 6.1 viser udviklingen i andelen af vækstvirksomheder fra 2015 til 2020. I forhold til gazellebegrebet (afsnit 5) er der her et lidt mindre krav til den samlede vækst i virksomheden samtidig med, at der kun ses på en treårig periode (se noten). Omvendt fokuserer opgørelsen af vækstvirksomheder kun på de erhverv, der konkurrerer internationalt (typisk i form af erhverv med eksport eller erhverv med mange underleverancer til eksportvirksomheder).

Det fremgår, at Ringkøbing-Skjern Kommune i 2019 og 2020 havde en højere andel af vækstvirksomheder end sammenligningskommunerne og hele landet.

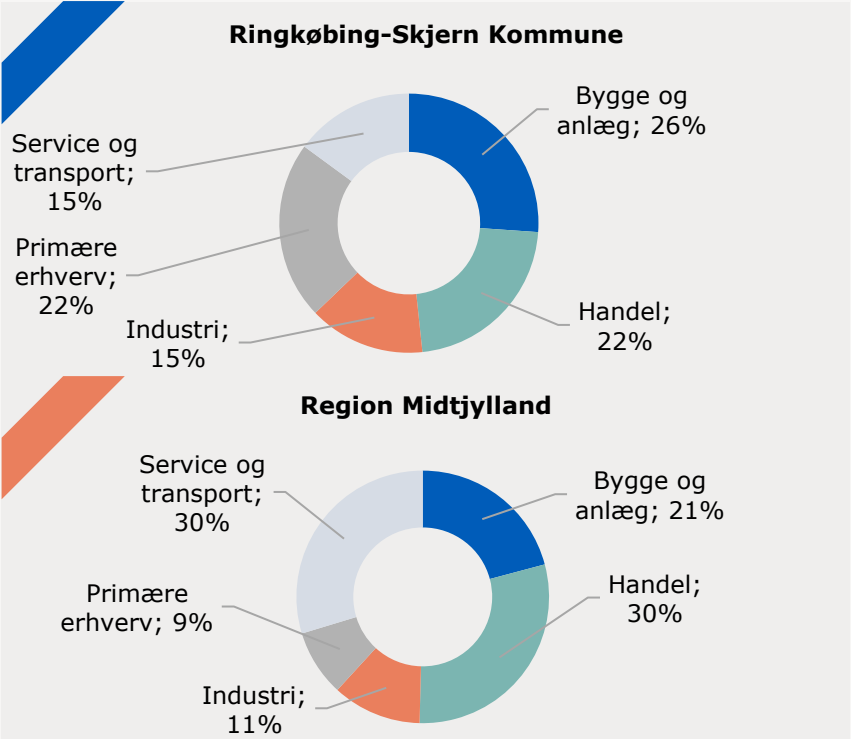
Generelt vil andelen af vækstvirksomheder svinge en del fra år til år i den enkelte kommune. Det gør den også i Ringkøbing-Skjern Kommune, men tendensen er gået i retning af flere vækstvirksomheder i kommunen siden 2015 til 2016.

Figuren til højre viser, at Ringkøbing-Skjern Kommune har flere vækstvirksomheder inden for primære erhverv og færre inden for handel og service end regionen.

Figur 6.1. Udvikling i andelen af vækstvirksomheder, 2015-20



Figur 6.2. Fordeling af vækstvirksomheder på sektorer, 2020



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Vækstvirksomheder har haft en årlig omsætningsvækst på mindst 10 pct. de seneste tre år og en absolut vækst på mindst 3 mio. kr. i samme periode. Vækstvirksomheder er opgjort inden for internationalt konkurrerende erhverv. Sammenligningskommuner omfatter: Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Skive Kommune & Samsø Kommune. I figur 6.2 er hovedsektorerne service og transport lagt sammen på grund af diskretioneringer.

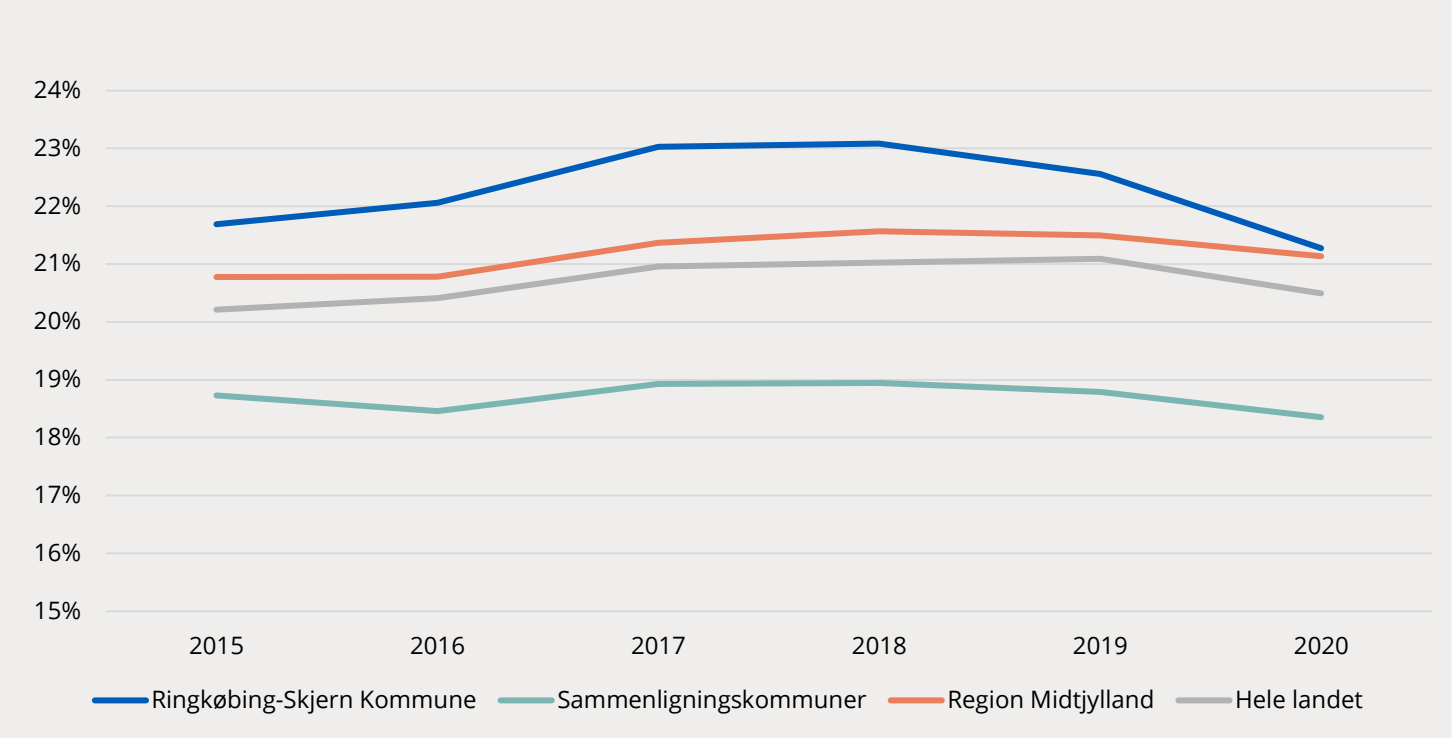
Høj andel af eksportvirksomheder i forhold til sammenligningskommunerne

Virksomheder, der eksporterer varer og tjenester, er en væsentlig drivkraft for vækst og jobskabelse. Figuren til venstre viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport fra 2015 til 2020.

I 2020 var 21 pct. af virksomhederne i Ringkøbing-Skjern Kommune eksportvirksomheder mod 18 pct. i sammenligningskommunerne. Holdt op mod Region Midtjylland og resten af landet har Ringkøbing-Skjern Kommune også en højere andel af eksportvirksomheder. Andelen er dog faldet lidt fra 2018 til 2020, og forskellen mellem Ringkøbing-Skjern Kommune og hele regionen er dermed indsnævret.

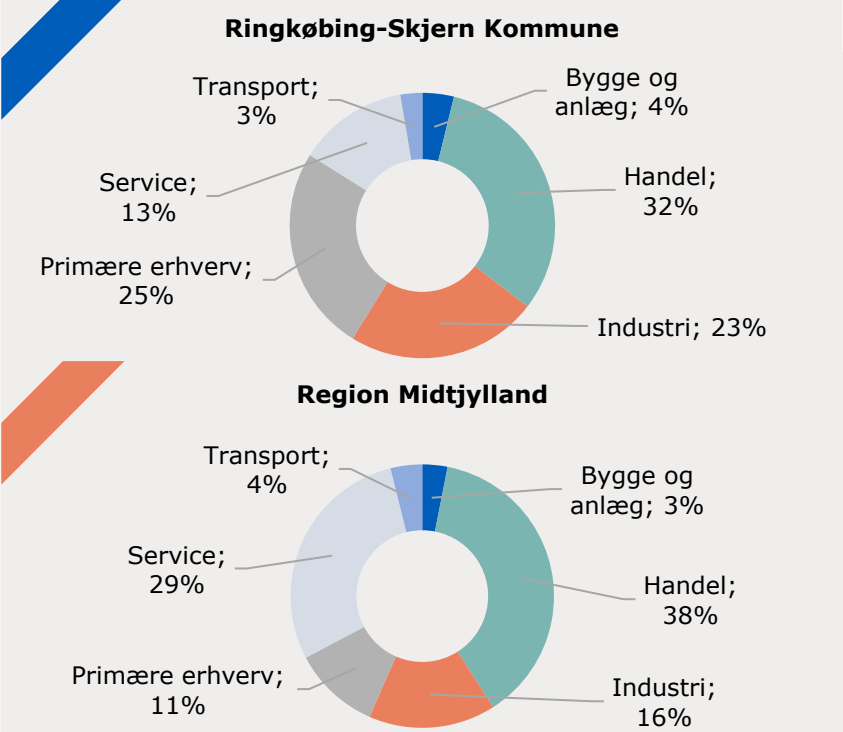
En forholdsvis stor andel af Ringkøbing-Skjern Kommunes eksportvirksomheder kommer fra de primære erhverv.

Figur 6.3. Udviklingen i andelen af eksportvirksomheder, 2015-20



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder.

Figur 6.4. Fordeling af eksportvirksomheder på sektorer, 2020



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder.

Lille stigning i eksportværdien blandt de eksporterende virksomheder

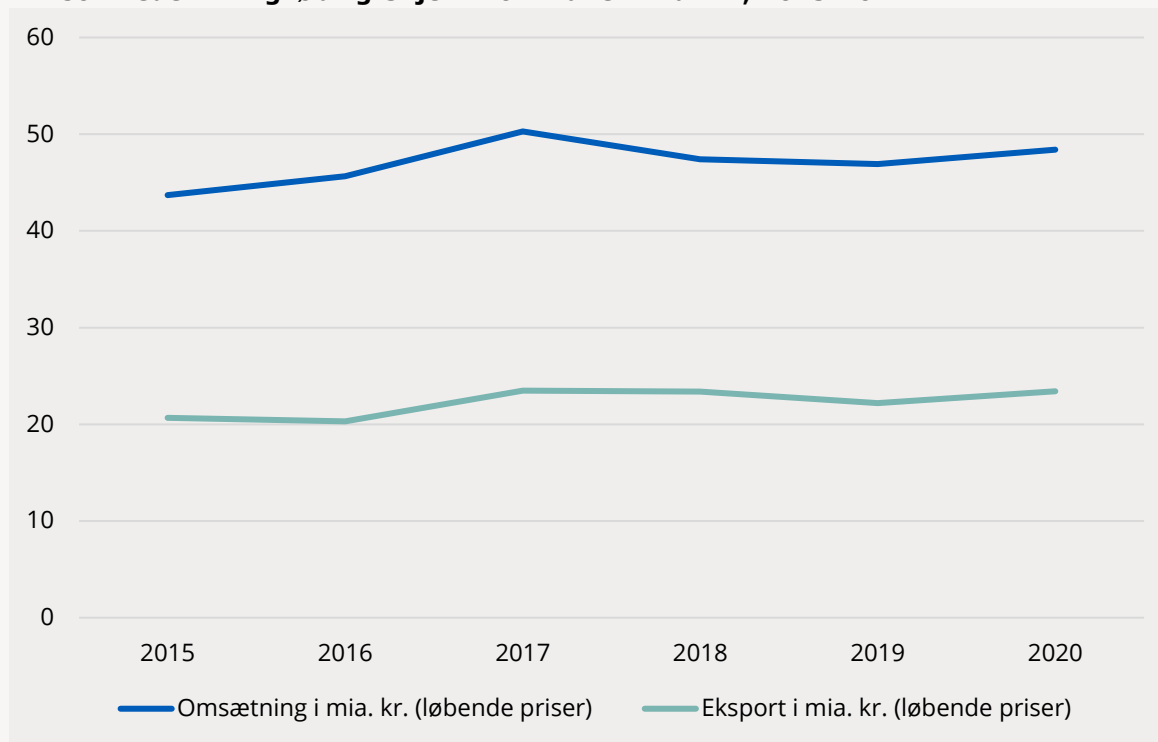
Mens analysen på forrige side gav et billede af, hvor mange virksomheder der eksporterer, giver figurene nedenfor et overblik over udviklingen i den samlede eksportværdi blandt virksomheder, der afsætter uden for landets grænser. Samtidig viser Figur 6.5 også udviklingen i den samlede omsætning blandt private virksomheder med eksport.

Figur 6.5 viser, at den samlede eksportværdi i Ringkøbing-Skjern Kommune er steget fra 21 mia. kr. i 2015 til 24 mia. kr. i 2020. Der er også sket en stigning i den samlede omsætning i kommunens virksomheder fra 2015 til 2020.

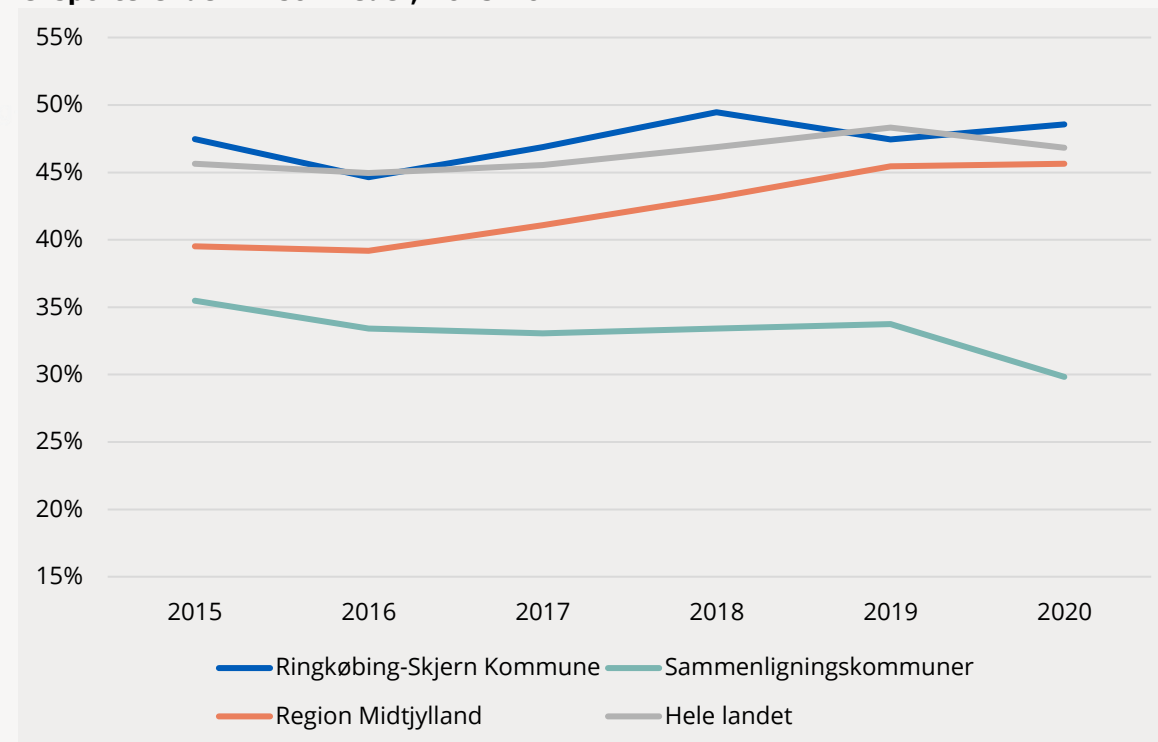
Herudover viser Figur 6.6, at eksportens andel af den samlede omsætning (i de eksporterende virksomheder) har ligget nogenlunde stabilt fra 2015 til 2020, og at andelen i 2020 var markant over sammenligningskommunerne og lidt over niveauet i regionen og i hele landet.

Samlet set viser analysen således, at eksporten fylder relativt meget for virksomhederne i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Figur 6.5. Udviklingen i samlet omsætning og eksport blandt eksporterende virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune i mia. kr., 2015-20



Figur 6.6. Udviklingen i eksportens andel af den samlede omsætning for eksporterende virksomheder, 2015-20



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik

Note: Eksporten er opgjort som virksomhedernes samlede salg fratrukket indenlandsk salg.



Erhvervshus
MIDTJYLLAND

7 **Profilanalyse – highlights**

Dette afsnit indeholder nøglefigurer om den lokale og specialiserede vejledning af iværksættere og virksomheder i Region Midtjylland, herunder forskelle på tværs af kommuner i andelen af vejledte.

Afsnittet viser også, hvor stor en andel af de vejledte, der ligger inden for vækstlaget i kommunerne.

For en mere detaljeret analyse af de vejledtes profil, herunder årsværk, omsætning og eksport, henvises til Profilanalyse 2022.

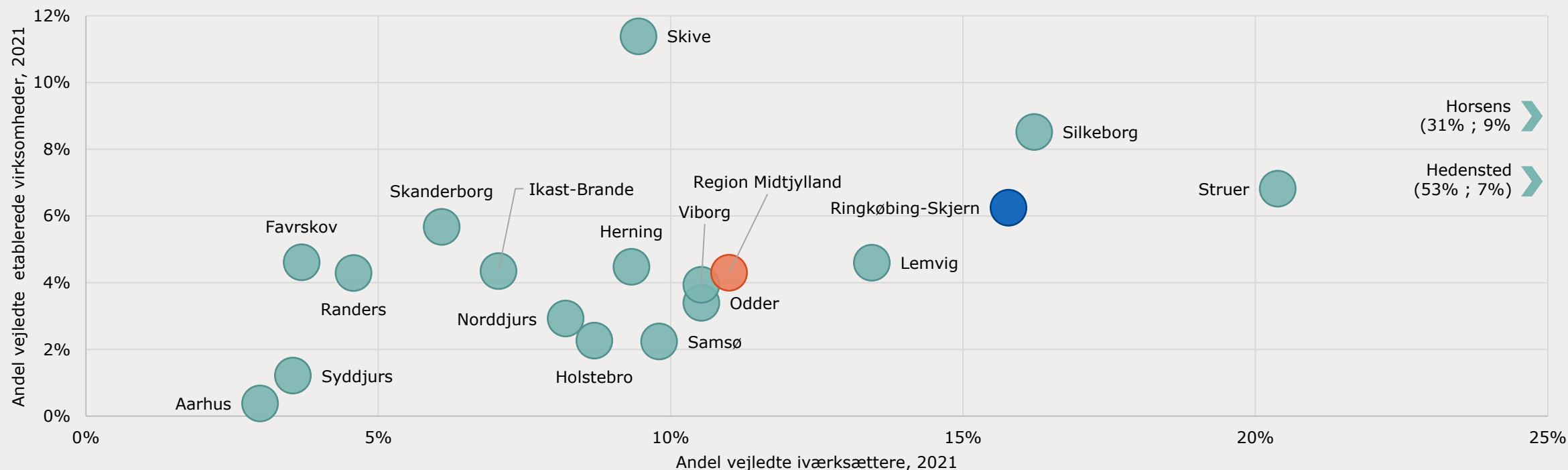
Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – lokal erhvervsservice

Figuren nedenfor giver et overblik over, hvor stor en andel af virksomhederne – opdelt i iværksættere og etablerede virksomheder – der har modtaget vejledning i den lokale erhvervsservice. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner.

Det fremgår, at andelen af vejledte virksomheder i Ringkøbing-Skjern Kommune ligger lidt over regionsgennemsnittet. Det gælder både iværksættere og etablerede virksomheder.

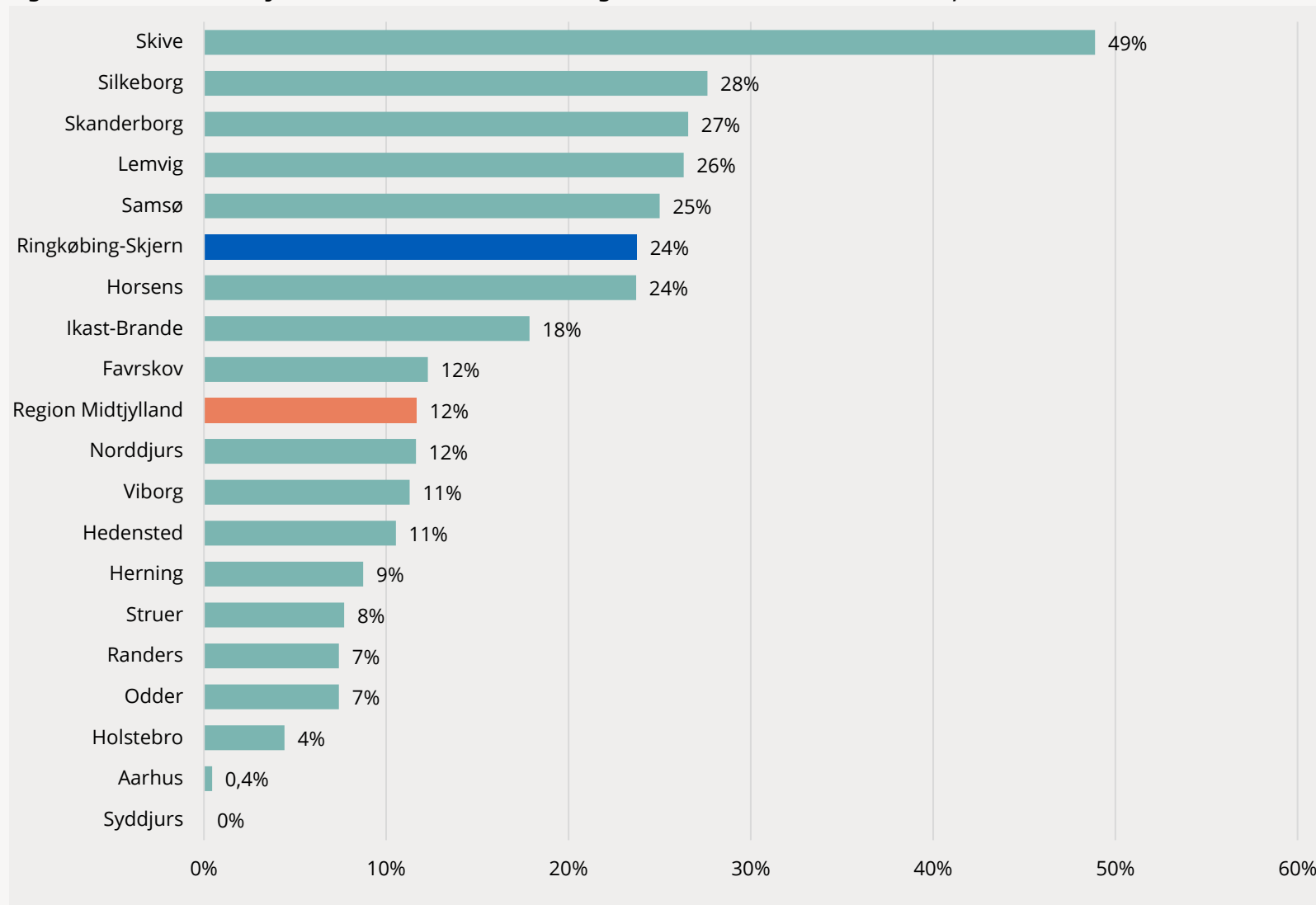
Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel sparring og vejledning. Deltagelse i netværk, arrangementer, mv. er ikke omfattet af figuren.

Figur 7.1 Andel, der har modtaget lokal vejledning i 2021, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder



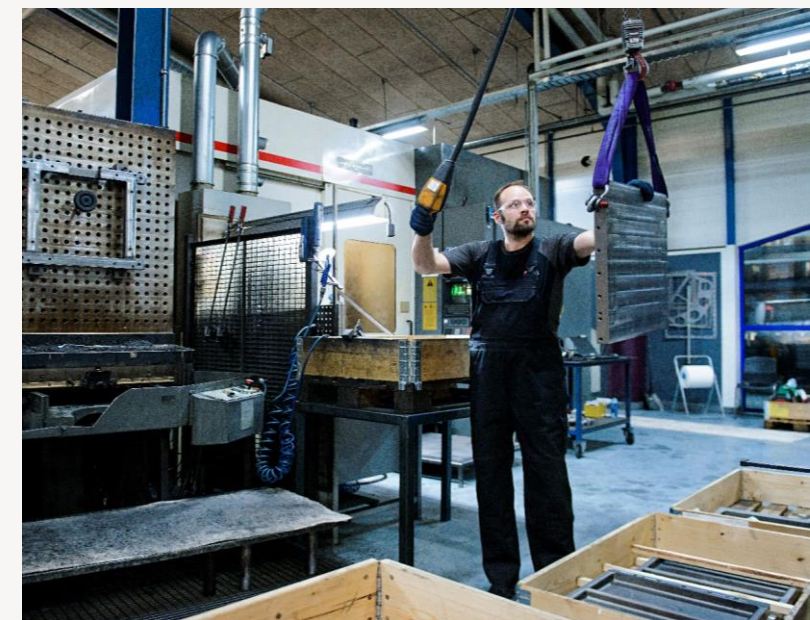
Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – lokal erhvervsservice

Figur 7.2 Andelen af vejlede virksomheder i vækstlaget i den lokale erhvervsservice, 2021



Figuren til venstre viser, hvor stor en andel af virksomhederne fra vækstlaget (se definition nederst på siden) der har modtaget lokal vejledning i hver af de midtjyske kommuner.

Det fremgår, at 24 pct. af virksomhederne i vækstlaget i Ringkøbing-Skjern Kommune har modtaget lokal vejledning i 2021, hvilket er over gennemsnittet på 12 pct. for hele regionen.



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra lokal erhvervsservice.

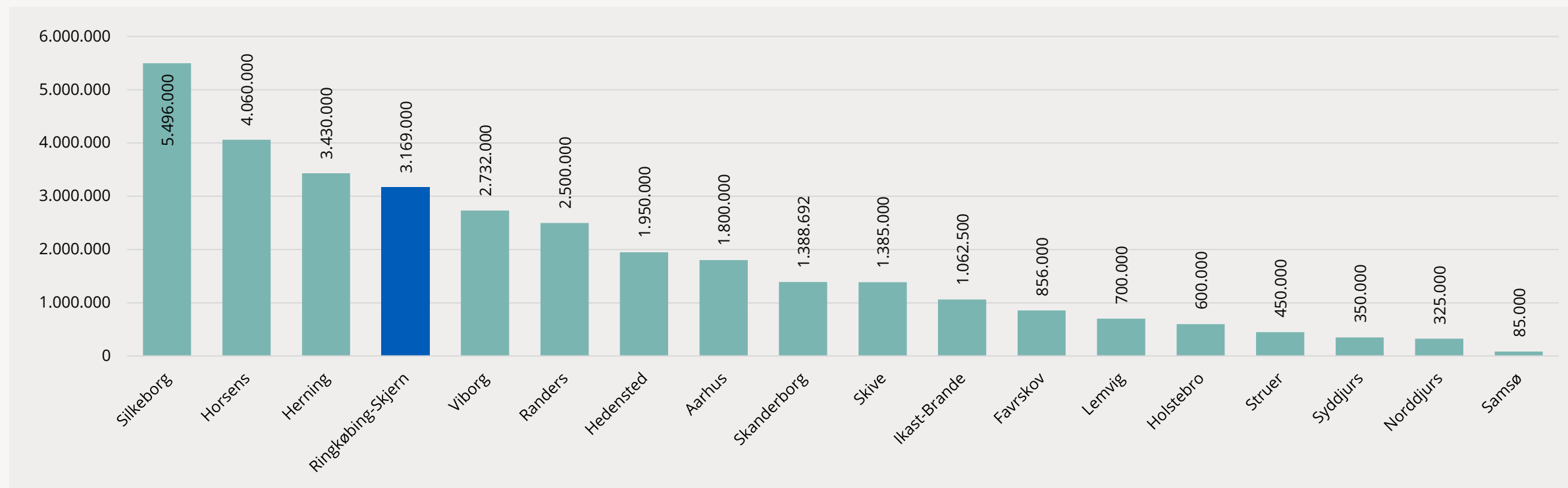
Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2018 til 2020 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 pct. og i slutåret havde mindst fem ansatte.

Kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2021

Figuren nedenfor viser størrelsen af bevillingen til den lokale erhvervsserviceoperatør, der i nogle kommuner er Erhvervshus Midtjylland, og i andre kommuner et lokalt erhvervsråd. Operatøren kan også være en enhed i forvaltningen.

Beløbene er oplyst af de enkelte kommuner og dækker i nogle kommuner primært over udgifter til vejledning af førstartere, iværksættere og virksomheder, mens de i andre kommuner også dækker over udgifter til bredere erhvervsfremmeprojekter. Beløbene er derfor ikke direkte sammenlignelige.

Figur 7.3. Kommunal bevilling (kr.) til operatør af lokal erhvervsservice, 2021



Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra lokal erhvervsservice.
Note: Der er ikke oplysninger om Odder Kommune.

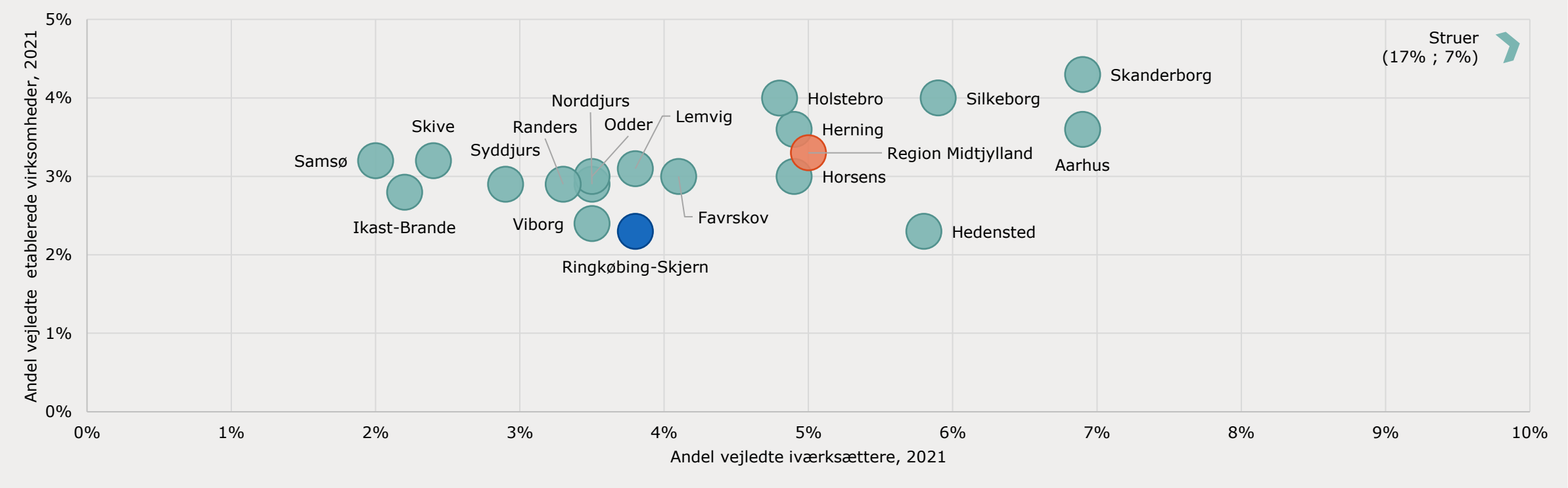
Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – specialiseret erhvervsservice

Figuren nedenfor giver et overblik over, hvor stor en andel af virksomhederne – opdelt i iværksættere og etablerede virksomheder – der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner.

Det fremgår, at andelen af vejledte iværksættere og etablerede virksomheder fra Ringkøbing-Skjern Kommune er lidt lavere end det regionale gennemsnit.

Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel sparring og vejledning. Virksomheder, der alene har deltaget i arrangementer og kollektive forløb, er ikke omfattet af figuren.

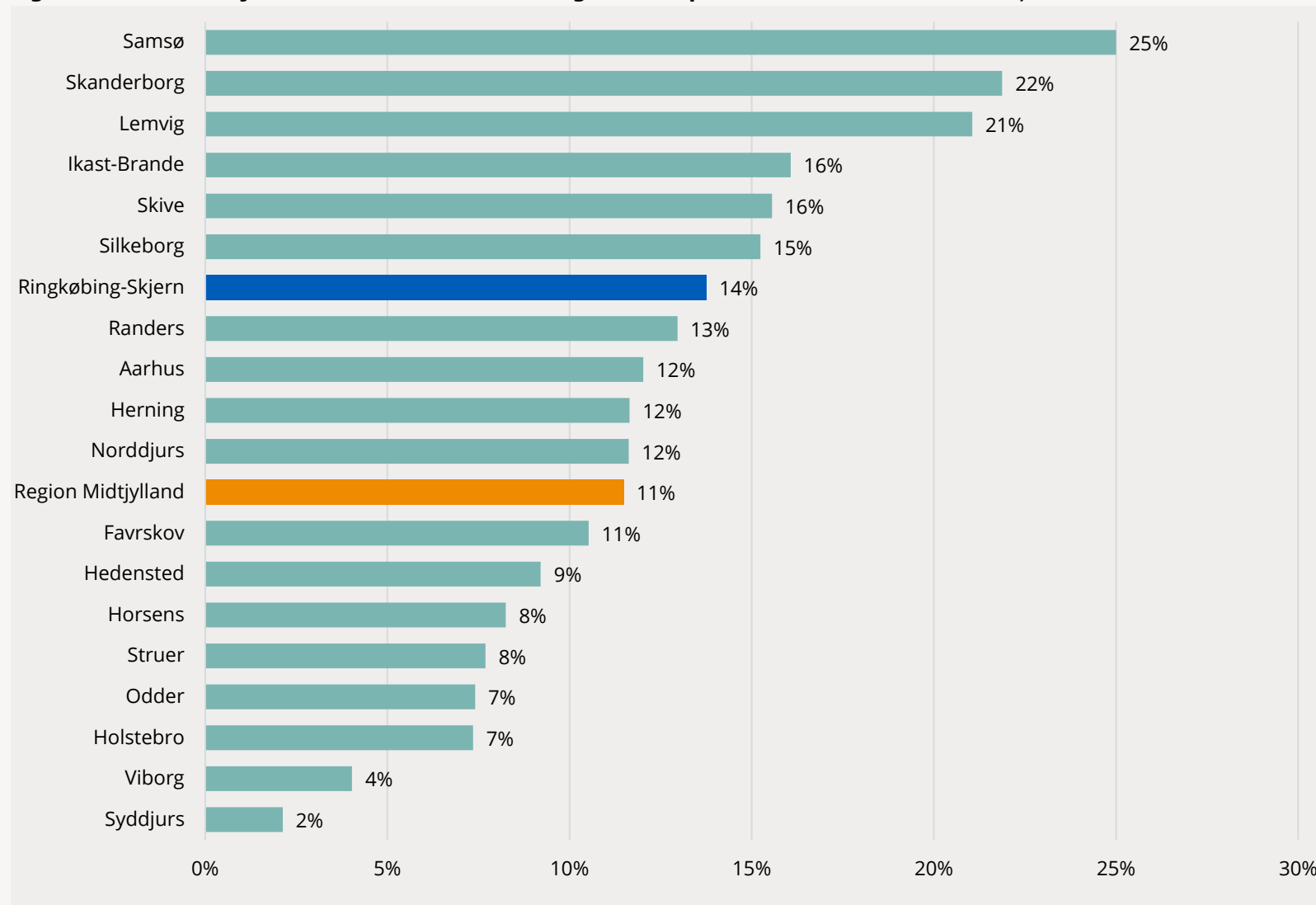
Figur 7.4 Andel, der har modtaget specialiseret vejledning i 2021, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra Erhvervshus Midtjylland.

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – specialiseret vejledning

Figur 7.5 Andel af vejlede virksomheder i vækstlaget i den specialiserede erhvervsservice, 2021



Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra Erhvervshus Midtjylland.

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2018 til 2020 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 pct. og i slutåret havde mindst fem ansatte.

Figuren til venstre viser, hvor mange virksomheder i vækstlaget der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland.

I Ringkøbing-Skjern Kommune blev der i 2021 ydet specialiseret vejledning til 14 pct. af vækstlaget.

Generelt er der stor spredning i andelen af vejlede virksomheder inden for vækstlaget.





Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivet af Erhvervshus Midtjylland, maj 2022.
Udarbejdet i samarbejde med IRIS Group.
Data-/talmateriale leveret af IRIS Group